

***UDALOSTI
POSLEDNÝCH DNÍ***

ELLEN G. WHITE

***UDALOSTI
POSLEDNÝCH DNÍ***

ELLEN G. WHITE

Jednotlivé časti tejto publikácie sú citované z diel
Veľký spor vekov a Cesta ku Kristovi (Advent-Orion s.r.o.)

Čísla strán v zátvorkách označujú stránkovanie v štandardnom
anglickom texte.

Biblické texty sú kvôli výstižnosti citované z rôznych prekladov Biblie.

Názov: *Udalosti posledných dní*
Kompilácia: © *Sion plus n.o.*, 2004

ISBN 80-968360-4-8

Predslov

Táto brožúrka nechce čitateľovi pripomenúť, že na svete existuje zlo, zármutok a bieda. Každý to dobre vie. Nechce ani presviedčať, že medzi duchovným svetlom a duchovnou tmou, nevinou a hriechom, spravodlivosťou a nespravodlivosťou, právom a bezprávím, životom a smrťou je nezmieriteľný boj. Bytostne si to všetci uvedomujeme a vieme aj to, že do tohto zápasu sme sami strhávaní a zúčastňujeme sa na ňom.

Každý z nás však občas zatúži dozvedieť sa o tomto dejinnom spore niečo viac. Ako sa začal? Odkedy existuje? Kto s kým v tomto zložitom konflikte bojuje? Ako sa v ňom mám správať ja? Nie som zaň nejaký zodpovedný? Na svet som predsa neprišiel z vlastného rozhodnutia. Je to pre mňa dobre alebo zle? O aké princípy v tomto boji ide? Dokedy ešte potrvá a ako sa skončí? Prepadne sa táto planéta, ako tvrdia niektorí vedci, do hlbín večnej, temnej a studenej noci? Alebo ju čaká skvelá budúcnosť?

Otázku si môžeme položiť ešte osobnejšie: Ako môžem zápas medzi rastúcim sebecstvom a hasnúcou láskou, ktorý prebieha aj v mojom srdci, usmerniť ku konečnému a trvalému víťazstvu dobra? Čo o tom hovorí Biblia – Božie slovo? Akú odpoveď nám na túto dôležitú otázku dáva Boh? (III)

Poslaním tejto brožúrky je pomôcť ľuďom nájsť správne riešenie naznačených problémov. Napísala ju žena, ktorá okúsila Božiu dobrotu a z úprimného vzťahu k Bohu i štúdiom poznala, že Božie tajomstvo chápu ľudia, ktorí majú k Bohu úctu a Boh s nimi dosiaľ uzaviera zmluvu.

Táto brožúrka obsahuje výňatky z knihy, ktorú autorka napísala pod názvom „Veľký spor vekov“. Snažili sme sa o to, aby ľudia, ktorí budú čítať túto brožúrku, dostali odpoveď na otázku: Čo tento svet čaká pred druhým príchodom Ježiša Krista? Udalosti sú výkladom biblických proroctiev, ktoré môže každý pod vplyvom Ducha Svätého pochopiť. V druhej časti sme uverejnili biblické pokyny od tej istej autorky z knihy „Cesta ku Kristovi“ o tom, ako sa my máme pripraviť na druhý príchod Ježiša Krista na Zem.

Anglický originál kníh, z ktorých sú citované tieto myšlienky, vyšiel prvýkrát v roku 1888. Knihy odvtedy vyšli v miliónových nákladoch a boli preložené do všetkých hlavných svetových jazykov. Vydavatelia sprevádzajú toto vydanie s priáním, aby brožúrka splnila svoje svedecké poslanie a bola požehnaním pre každého čitateľa.

I. Nádej pre každého

Kresťania od samého začiatku svojej existencie zvestujú Kristov druhý príchod. Denne sa modlia v modlitbe „Otče náš“ a prosia Nebeského Otca, aby prišlo Jeho kráľovstvo. Táto modlitba bude vypočutá. Ježiš sa vráti na Zem a hriech zanikne. Hriešni ľudia prestanú existovať a Boží zákon sa stane základom nového sveta, ktorý my kresťania už 2000 rokov očakávame. Udalosti posledných dní hovoria o tom, čo sa bude odohrávať na tejto planéte pred záverom dejín. Správa prináša nádej pre každého, kto sa chce zachrániť.

Nastávajúci boj

Satan sa od samého začiatku veľkého sporu v nebi snažil odstrániť Boží zákon. Preto sa vlastne vzbúril proti Stvoriteľovi a odvtedy, čo bol vyhnaný z neba, pokračuje vo svojom odboji na zemi. Úporne sleduje rovnaký zámer: Oklamať ľudí a zviest' ich k prestupovaniu Božieho zákona. Nakoniec je jedno, či svoj cieľ dosiahne tak, že ľudia odmietnu celý zákon alebo zavrhnú len jedno prikázanie. Kto prestupuje „jedno prikázanie“, prestupuje vlastne všetky, pretože svojím vplyvom a príkladom sa postavil na stranu hriechu, a teda „previnil by sa proti všetkým“ (Jak 2,10).

V snahe znehodnotiť Božie prikázania falšuje satan učenie Písma, preto tisíce veria bludom, hoci tvrdia, že veria Písmu. Dnešný veľký boj medzi pravdou a bludom je len poslednou fázou odvekého sporu o Boží zákon. Práve do tohto zápasu sme teraz zatiahnutí, a je to boj medzi ľudskými príkazmi a Božími ustanoveniami, medzi náboženstvom Písma a náboženstvom tradícií, legiend a bájok.

Sily, ktoré sa nakoniec zjednotia proti pravde a spravodlivosti, snažia sa jednotne pôsobiť už teraz. Božie slovo, ktoré sme dostali za cenu veľkého utrpenia a krviprelievania, neberú ľudia vážne. (582) Hoci dnes môže mať Bibliu každý, len málokto ju prijíma za spoľahlivého sprievodcu životom. Nevera nadobúda nebezpečné rozmery nielen vo svete všeobecne, ale aj v cirkvách. Mnohí kresťania prestávajú veriť už aj tým článkom biblického učenia, ktoré sú základom kresťanstva. Veľa kresťanov odmieta čiastočne alebo úplne také výroky Písma, ktoré na pokyn Božieho Ducha zaznamenali pisatelia Biblie, ako záznam o skutočnom stvorení, o páde do hriechu, o zmierení a večnej platnosti Božieho zákona. Tisíce tých, ktorí sa vystatujú svojimi vedomosťami a nezávislým myslením, pokladajú bezvýhradnú dôveru Písmu za prejav

slabosti. Kritika Písma a zľahčovanie jeho najdôležitejších právd sa pokladá za dôkaz učenosti a veľkej múdrosti. Mnohí kazatelia učia svojich poslucháčov a mnohí profesori a učitelia vštepujú svojim žiakom, že Boží zákon bol zmenený alebo zrušený, a teda tí, čo Božie požiadavky uznávajú za stále platné a doslovne záväzné, si zaslúžia len posmech a pohrdanie.

Kto však odmieta pravdy Božieho zákona, odmieta jeho Pôvodcu. Kto znevažuje Boží zákon, popiera právomoc Zákonodarcu. Z falošného učenia a z pomýlených názorov si možno utvoriť modlu rovnako ľahko, ako vyrezať si ju z dreva či vytesať z kameňa. Zvodca predstavuje ľuďom Božie vlastnosti v nesprávnom svetle, a tým v nich vytvára skreslenú predstavu o povahe Stvoriteľa. Mnohí ľudia posadili na trón určitú filozofickú modlu, no živého Boha, ktorý sa zjavil vo svojom Slove, v Ježišovi Kristovi uctieva len málokto. Tisíce zbožňujú prírodu, ale popierajú Boha prírody. V dnešnom kresťanstve má modlárstvo rôznu podobu práve tak, ako v starom Izraeli počas pôsobenia proroka Eliáša. Boh mnohých domnelých učencov, filozofov, básnikov, politikov či novinárov – boh moderných kruhov, mnohých vysokých škôl a univerzít, ba aj niektorých teologických učilísk – nie je oveľa lepší ako bol Baal, fénický boh slnka. (583)

Nijaký iný blud, ktorý prenikol do kresťanstva, nepopiera zjavnejšie Božiu autoritu aj rozum a nie je vo svojich dôsledkoch zhubnejší než moderné, všeobecne sa šíriace učenie, že Boží zákon už medzi ľuďmi nie je záväzný. Každý národ má svoje zákony, ktoré si vyžadujú uznanie a poslušnosť, bez nich totiž nemôže existovať nijaké štátne zriadenie. Bolo by možné, aby Stvoriteľ neba a zeme nemal zákon, ktorý by mali poslúchať stvorené bytosti? Predstavme si, že by významní kazatelia začali verejne tvrdiť, že zákony ich krajiny, ktoré občanom zaručujú ich práva, netreba uznávať a rešpektovať, pretože ľuďom obmedzujú slobodu. Dokedy by cirkevníci trpeli takých kazateľov? Čo je horšie? Neposlúchať štátne zákony určitej krajiny alebo znevažovať Božie prikázania, ktoré sú základom každého ľudského zriadenia?

Skôr by sa dalo pochopiť, keby štáty zrušili vlastné zákony a ľuďom dovolili robiť, čo sa im páči, než aby Vládca vesmíru mohol zrušiť svoj zákon a svet ponechal bez kritéria, ktorým odsudzuje vinníkov a ospravedlňuje poslušných. Vieme si predstaviť, aké dôsledky by malo zrušenie Božieho zákona? Ľudia sa už o to pokúšali. Keď sa vo Francúzsku dostal k moci ateizmus, odohrávali sa strašné výjavy. Pred celým svetom sa vtedy ukázalo, že zrušiť ustanovenia Božej vlády znamená prijať najhoršiu tyraniiu. Kedykoľvek ľudia odstránia meradlo spravodlivosti, dávajú vládcovi temnoty a zla možnosť, aby upevnil na zemi svoju moc.

Tam, kde ľudia odmietajú Božie ustanovenia, hriech už prestáva byť hriešny a spravodlivosť začína byť nežiaduca. Tí, čo sa nechcú podriaďiť Božej vláde, vôbec si nevedia vládnuť sami. Svojím zhubným učením dávajú nevhodný príklad deťom i mladým ľuďom, ktorí celkom prirodzene neradi znášajú akékoľvek obmedzovanie, takže ovocím býva nezákonné, mravne nezáväzné správanie spoločnosti. Ľuďom, ktorí uznávajú Božie prikázania, sa neraz posmievajú tí, čo sami ochotne prijímajú satanove klamstvá. (584) Podliehajú vlastným chúťkam a dopúšťajú sa hriechov, ktoré kedysi boli kľatbou pohanov.

Kto učí ľudí znevažovať Božie prikázania, rozsieva neposlušnosť, a tú nakoniec aj zožne. Odstránením zábran daných Božím zákonom by sa čoskoro prestali rešpektovať aj ľudské zákony. Keďže Boh zakazuje nečestné správanie, závišť, lož a podvody, ľudia tieto príkazy Božieho zákona radi prekračujú ako prekážku na ceste k životnému úspechu. Vôbec si nevedia predstaviť, aké následky by malo zrušenie Božích predpisov. Keby zákon neplatil, prečo by sa mal niekto báť prestupovať ho? Vlastníctvo by bolo nebezpečne ohrozené. Ľudia by sa zmocňovali majetkov svojich blížnych násilím a tí najmocnejší by boli teda aj najbohatší. Kto by potom rešpektoval ľudský život? Manželská vernosť by prestala chrániť rodinu. Silný a bohatý muž by ľahko získal ženu svojho blížneho. Prestal by platiť príkaz o úcte detí k rodičom práve tak, ako prikázanie o dni odpočinku. Pod vplyvom zvrhlých túžob by deti neváhali siahnúť na život svojich rodičov. Civilizované ľudstvo by sa stalo bandou lupičov a vrahov a zo spoločnosti by sa vytratil mier a šťastie.

Názor o nezáväznosti Božích požiadaviek už veľmi oslabil základy mravných záväzkov a otvoril hrádze neprávosti, ktorá sa valí svetom. Bezprávie, hýrenie, zvrhlosť sa na nás rútia zo všetkých strán. Satan pôsobí v rodinách a prenikol už aj do kresťanských domácností. Neraz v nich badať závišť, podozrievanie, pokrytectvo, odcudzenie, spory, hádky, stratu dôvery a zmyselnú žiadostivosť. Celý systém náboženských zásad a náuk, ktorý má byť základom a spojivom spoločenského života, sa otriasa a hrozí zrútením. Najhorší zločinci, ktorí si odpykávajú tresty za svoje zvrhlé skutky, neraz sa tešia takému záujmu a pozornosti, ako keby vykonali niečo veľkolepé. (585) Ich zjav, povahy a zločiny dostávajú veľkú publicitu. Tlač podrobne oboznamuje čitateľov s ich trestuhodnými skutkami, čím vlastne nepriamo nabáda k páchaniu podvodov, lúpeží, vražd a pôvodca hriechu môže nad úspechom svojich zámerov len jasať. Hra s ohňom nerestí, nezmyselného zabíjania, strašného rozmachu nestriedmostí a neprávostí každého druhu a stupňa by mali vyburcovať bohobojných ľudí, aby uvažovali, čo môžu ešte urobiť proti návalu zla.

Aj právne inštitúcie možno korumpovať. Vládcov motivuje túžba po zisku a prepychovom spôsobe života. Nestriednosť ochromila schopnosti mnohých do tej miery, že temné sily získali nad nimi takmer úplnú nadvládu. Sami obhajcovia spravodlivosti podliehajú tlaku zla, berú úplatky a klamstvami neraz porušujú právo. Medzi strážcami zákona sa tiež prejavujú rôzne neresti a vášne, ako aj nepoctivosť každého druhu. *„Tak je právo potlačené a spravodlivosť stojí ďaleko, lebo pravda klesá na námestí a poctivosť nemá prístupu“* (Iz 59,14).

Priamym následkom potláčania Božieho slova bolo za vlády cirkevného mocenského systému duchovné temno a všeobecné zlo. Kde však nájsť príčinu všeobecne rozšírenej bezbožnosti, odmietania Božieho zákona a následnej skazenosti v čase náboženskej slobody a svetla evanjelia? Satan už teraz nemôže držať svet v područí tým, že mu znemožní prístup k Božiemu slovu, a preto v záujme svojho cieľa používa iné prostriedky. Podvracanie viery v Božie slovo mu slúži práve tak, ako keď v minulosti ničil Bibliu. Šírenie názoru o nezáväznosti Božieho zákona má medzi ľuďmi podobný účinok, ako keby o požiadavkách zákona vôbec nevedeli. Ako v minulosti tak i dnes presadzuje zvodca svoje zámery prostredníctvom kresťanských cirkví. Tie odmietajú nepopulárne pravdy napriek jasnému zneniu Písma. Pri výklade týchto právd zaujímajú také stanoviská, ktoré šíria semeno pochybností. (586) Pridržiajú sa odvekých bludov o prirodzenej nesmrteľnosti, o vedomom stave človeka po smrti, čím sa zriekajú jedinej ochrany pred zvodmi špiritizmu. Následkom učenia o večnom utrpení v pekelnom ohni stratili mnohí vieru v Písmo. O záväznosti štvrtého prikázania a povinnosti svätiť sobotu mnohí kresťanskí učitelia otvorene hlásajú, že Boží zákon nie je záväzný, pretože len tak sa môžu zbaviť povinnosti, ktorú nechcú plniť. So sobotou odmietajú celý zákon. Pri šírení zvesti o záväznosti pravého dňa odpočinku sa odmietanie Božieho zákona stáva takmer všeobecným, pretože ľudia sa tým zbavujú zodpovednosti za plnenie požiadavky štvrtého prikázania. Výklady mnohých kresťanských teológov otvárajú dvere nevere, špiritizmu a zavrhovaniu Božieho zákona; a na týchto predstaviteľoch spočíva veľká zodpovednosť za neprávosti, ktoré sú dnes v kresťanstve rozšírené.

Práve títo ľudia tvrdia, že šíriaci sa príval skazenosti je veľkou mierou následkom znesväcovania takzvaného „*kresťanského dňa odpočinku*“ a že zákonitým donútením zachovávať nedeľu by sa mravný stav spoločnosti zlepšil. Toto počujeme najmä v Amerike, kde najvýraznejšie zaznelo posolstvo o pravej sobote podľa Písma. Hnutie bojujúce za abstinenciu, ktoré patrí medzi najvýznamnejšie a najdôležitejšie reformné hnutia v oblasti morálky, sa často spája s hnutím usilujúcim sa

uzákonit' nedeľu. Jeho obhajcovia sa správajú tak, ako keby boli zástancami najvyššieho blaha spoločnosti. Každého, kto sa s nimi nechce spojiť, označujú za odporcu zdravej životosprávy a mravnej obnovy. Skutočnosť, že hnutie pôvodne šíriace správnu myšlienku začne presadzovať blud, nie je nijakým dôkazom oprávnenosti bludu. Jed sa dá zamaskovať tým, že sa zamieša do potravy, ale tak sa jeho podstata nezmení. Naopak, stáva sa ešte nebezpečnejším, pretože ho možno užiť nevedome. Jednou zo zvodcových zákerností je spájanie ľži s toľkou dávkou pravdy, aby lož vyzerala vierohodne. Predstavitelia hnutia za uzákonenie nedele môžu obhajovať a presadzovať reformy, (587) ktoré sú pre ľudí potrebné a zásady, ktoré zodpovedajú Písmu. Ak však presadzujú požiadavku odporujúcu Božiemu zákonu, potom úprimní veriaci nemôžu s nimi spolupracovať. Nahrádzanie Božích prikázaní ľudskými predpismi nemožno ničím ospravedlniť.

Predovšetkým dva podvody môžu ľudí zviest' na stranu nepriateľa: nebiblické učenie o prirodzenej nesmrteľnosti duše a rovnako nebiblické učenie o posvätnosti nedele. Prvý podvod pripravuje pôdu špiritizmu, druhý zvädza k obhajobe cirkevno-mocenského systému. Protestanti Spojených štátov nebezpečne ústretovo podávajú ponad priepasť ruku špiritizmu a podobne ústretovo ju ponad priepasť podávajú aj Rímu. Pod vplyvom tohto trojnásobného spojenectva vykročia Spojené štáty po stopách Ríma a pošliapu slobodu svedomia.

Špiritizmus je dnes tým zvodnejší a nebezpečnejší, čím viac sa prispôsobuje kresťanstvu. Aj vládca temnoty sa prispôsobuje dnešnej situácii. Ľuďom sa predstavuje ako anjel svetla. Pomocou špiritizmu bude konať divy, uzdravovať chorých a predvádzať nepopierateľne nadprirodzené javy. Toto pôsobenie zvodných duchov v mene Písma a úcty k cirkevným inštitúciám budú ľudia prijímať ako prejav Božej moci.

Dnes sa dá len veľmi ťažko rozpoznať deliaca čiara medzi kresťanmi a neveriacimi. Členovia cirkví obľubujú to, čo miluje svet a radi sa s ním spolčujú. Snahou arcizvodcu je pospájať ich všetkých navzájom a v záujme vlastného zámeru ich vohnať do náručia špiritizmu. Veriacich katolíkov, ktorí sa spoliehajú na zázraky ako znamenie pravej cirkvi, môže ľahko oklamať práve moc, ktorá ich vie robiť. Ľahko však budú oklamaní aj tí protestanti, ktorí odmietajú štít pravdy Písma. Jedni i druhí spolu s neveriacimi budú mať len tvárnosť pobožnosti, ale bez akejkoľvek moci. (588) Táto jednota sa môže javiť ako veľké hnutie s predstavou obrátiť svet a nastoliť dlho očakávané tisícročné kráľovstvo Ježiša Krista.

Pomocou špiritizmu sa bude satan javiť ako dobrodinec ľudstva. Vie uzdravovať chorých v mene nového, vyššieho náboženstva, no následky jeho pôsobenia budú ničivé. Svojimi pokušeniami strhne mnohých do

záhuby. Nestriednosť otupuje rozum, potom nasleduje neovládané pôžitkárstvo, sváry a krviprelievania. Má rád vojnu, pretože v ľuďoch podnecuje najhoršie vášne a potom svoje obete, ktoré sa utápajú v nerestiach a krvi, strháva do večného zahynutia. Satan podnecuje národy do vzájomných vojen, pretože tak môže odvieť pozornosť ľudí od prípravy na deň Božieho súdu.

Pôvodca všetkého zla pôsobí aj prostredníctvom prírodných živlov, aby žatva smrti nepripravených ľudí bola bohatšia. Pozná tajomstvo prírodných dejov a všemožne sa snaží ovládnuť živly do takej miery, do akej mu to dovolí Stvoriteľ. Keď mu kedysi dovolil skúšať Jóba, tento Boží muž prišiel v následných pohromách o stáda, služobníctvo, domy a deti. Boh chráni svoje stvorenie pred mocou tohto zákerného nepriateľa. Keďže kresťanský svet pohŕda Božím zákonom, Boh urobí to, čo povedal – zbaví zem požehnaní, prestane chrániť tých, ktorí broja proti jeho poriadku a učia, ba nútia robiť iných to, čo robia svojvoľníci. Koho Pán prestal chrániť, toho zákonite ovládne satan. Takých vie v záujme vlastných zámerov zahrnúť priazňou a všemožne im pomôcť. Iných zase stíha utrpením.

Satan sa predstavuje ľuďom ako zázračný lekár, ktorý vie vyliečiť všetky choroby, pritom však choroby a nešťastia prináša sám, a to tak, že ničí celé veľké mestá, mení ich na rumoviská a vyludnenú púšť. Podobne pôsobí aj dnes. Svoju moc prejavuje v nešťastiach a pohromách na mori i na zemi, vo veľkých požiaroch, (589) ničivých víchriciach, v strašných krupobitiach, búrkach, záplavách, zemetraseniach a v tisícokrakých iných spôsoboch. Zničená úroda má za následok hlad a biedu. Smrteľnou nákazou znečistené ovzdušie prináša zástupom ľudí smrť. Niet pochýb, že takýchto katastrof bude stále pribúdať a budú rozsiahlejšie. Rany postihnú ľudí i zvieratá. „*Trúchli, vädne zem..., zem pod svojimi obyvateľmi je znesvätená, veď prestúpili zákony a prekročili ustanovenia, zrušili večnú zmluvu*“ (Iz 24,4.5).

Zvodca potom ľudí ľahko presvedčí, že všetko zlo spôsobujú tí, čo slúžia Bohu. Práve ľudia, čo zarmucujú Pána, označia za príčinu všetkého svojho nešťastia tých, ktorých vernosť Bohu prejavená poslušnosťou voči Božím prikázaniam, im je trvalou výčitkou. Títo budú ochotne tvrdiť, že nezachovávaním nedele ľudia urážajú Boha a že práve tento hriech privoláva pohromy, ktoré neprestanú, kým sa nebude prísne vyžadovať zachovávanie nebiblického dňa odpočinku – nedele. Budú tiež hovoriť, že zachovávatelia požiadaviek štvrtého prikázania ako odporcovia svätenia nedele škodia ľuďom tým, že bránia Bohu, aby prejavil svoju priazeň a aby sa im darilo. Zopakujú sa obvinenia vznesené kedysi proti Božím služobníkom. „*Keď Acháb uzrel Eliáša, povedal mu: Si to ty, čo do záhuby vedieš Izrael? Odvetil: Ja nevediem*

do záhuby Izrael, ale ty a dom tvojho otca, lebo ste opustili príkazy Hospodinove a chodíte za baalmi“ (1 Kráľ 18,17.18). Keď potom falošné obvinenia podnietia hnev ľudí, tí sa obrátia proti Božím poslom, tak ako sa v dávnych časoch hnev odpadnutého Izraela obrátil proti Eliášovi. (590)

Divotvorná moc, ktorá sa prejavuje v špiritizme, sa zameriava najmä proti tým, čo radšej poslúchajú Boha ako človeka. Zvodní duchovia budú predstierať, že prichádzajú od Boha, aby presvedčili tých, ktorí nechcú zachovávať nebiblický deň odpočinku, že podliehajú klamu a majú rovnako zachovávať zákony svojej krajiny ako zákon Boží. Budú lamentovať nad všeobecne rozšíreným zlom vo svete a zjednotia sa s názormi náboženských predstaviteľov, ktorí tvrdia, že pokles mravnosti je následkom znesväcovania nedele. V takomto vyostrení situácie sa terčom ich veľkého hnevu stanú tí, čo toto falošné svedectvo odmietnu.

V záverečnom boji proti Božiemu ľudu bude nepriateľ postupovať rovnako ako na začiatku veľkého sporu v nebi. Vtedy predstieral, že mu ide o upevnenie Božej vlády, pritom však tajne robil všetko, aby ju zvrhol. Verných Božích služobníkov obviňoval z toho, čo sám chcel dosiahnuť. Podobnou nepravdou sa vyznačujú aj smutné dejiny rímskej cirkvi. Hovorí, že na zemi predstavuje a zastupuje samého Boha, pritom sa však snaží povzniesť nad neho a meniť jeho zákon. Za vlády cirkevno-mocenského systému muselo mnoho ľudí zaplatiť svoju vernosť evanjeliu vlastným životom. Boli označovaní za zločincov, ktorí sa údajne spojili so satanom a boli všemožne hanobení, aby sa nielen ostatným ľuďom, ale aj sami sebe javili ako najväčší zločinci. Podobne to bude aj v blízkej budúcnosti. Satan sa usiluje zničiť všetkých, čo zachovávajú Boží zákon, pritom však dianie ovplyvňuje tak, aby boli obvinení, že prestupujú zákony, zneuctievajú Boha, čím privolávajú na svet pohromy.

Boh nenúti vôľu ani neláme svedomie; satan sa však stále uchyluje k násiliu a zastrašovaniu, aby ovládol tých, ktorých nemôže zviest'. Takto sa snaží ovládnuť svedomie a zabezpečiť si oddanosť svojich obetí. Svoje zámary presadzuje prostredníctvom náboženskej i svetskej moci, aby tieto dve vplyvné sily donútili ľudí poslúchať ľudské ustanovenia na úkor Božieho zákona. (591)

Tí, čo budú zachovávať biblickú sobotu, budú označení za nepriateľov zákona a poriadku, ktorí podvracajú morálne opory spoločnosti, pôsobia anarchiu, rozvrat a privolávajú na svet Božie tresty. Ich snahy svedomito zachovávať Božie zásady budú označené za tvrdohlavosť a pohrdanie štátnou mocou. Budú obviňovaní zo sprisahania proti vláde. Kazatelia, ktorí neuznávajú záväznosť Božieho zákona, budú hlásať, že opačne zmýšľajúci sú povinní poslúchať

nariadenia svetských úradov, akoby šlo o Božie nariadenia. Tí, čo zachovávajú Božie prikázania, budú pred zákonodarcami obvinení a súdmi odsúdení. Ich slová budú zlomyseľne prekrúcané a ich skutkom sa budú pripisovať tie najhoršie pohnútky.

Keď protestantské cirkvi odmietnu jasné biblické dôkazy o záväznosti Božieho zákona, vynasnažia sa umlčať tých, ktorých vieru nemôžu vyvrátiť Písmom. Hoci to popierajú, vydajú sa na cestu, ktorá vedie k prenasledovaniu tých, ktorí vedome nechcú robiť to, čo koná ostatný kresťanský svet a odmietajú autoritatívnu požiadavku svätenia nebiblického dňa odpočinku.

Predstavitelia cirkví a štátu sa spoja, aby prehovárali, presviedčali, ba aj nútili všetkých ľudí uctievať nedeľu. Božiu moc pritom nahradia prísne obmedzujúce opatrenia. Predajnosť mnohých verejných činiteľov podkopáva lásku k spravodlivosti a úctu k pravde. Aj v slobodnej Amerike je reálne nebezpečenstvo, že vláda a zákonodarcovia podľahnú nátlaku a vydajú zákon vynucujúci svätenie nedele, aby si zachovali priazeň ľudu. Prestanú si vážiť slobodu svedomia, ktorá sa dosiahla za cenu veľkých obetí. V budúcom zápase budeme svedkami naplnenia prorockých slov. *„Drak sa na šelmu nahneval a odišiel bojovať proti ostatným z jej potomstva, ktorí zachovávajú Božie prikázania a majú svedectvo Ježišovo“* (Zj 12,17). (592)

Naša jediná istota

„K zákonu a k svedectvu! Naozaj pre slovo, ktoré hovorím, nekynie úsvit“ (Iz 8,20). Boh vedie veriaci ľud k svojmu Slovu ako k ochrane pred vplyvom falošných učiteľov a pred klamnou mocou démonických síl. Pôvodca všetkého zla sa všemožne snaží, aby ľuďom zabránil poznať Bibliu, pretože táto kniha odhaľuje jeho klamstvá. Pri každom oživení Božieho diela knieža zla stupňuje väčšiu aktivitu, a tak sa aj dnes usilovne chystá na záverečný útok proti Kristovi a jeho nasledovníkom. Čoskoro nám predvedie svoj posledný veľký podvod. Antikrist nám ukáže ohromujúce divy. Klam sa bude tak podobať pravde, že rozpoznať ho bude možné len pomocou Písma. Každé tvrdenie a každý zázrak musíme teda preverovať Božím slovom.

Nepriateľstvo a výsmech pocítia tí, čo sa budú snažiť zachovávať všetky Božie prikázania. Obstať môžu len v Božej sile. Vydržať v nastávajúcej skúške im pomôže poznanie Božej vôle, ako je zjavená v Božom slove. Boha môžu uctievať na základe správneho chápania jeho svätej povahy, vlády, jeho zámerov a tomu zodpovedajúcim životom. Vo veľkom záverečnom boji obstoja tí, čo si myseľ dostatočne

zásobia pravdami Božieho slova. (593) Skúška preverí každého, či Boha poslúcha viac ako ľudí. Rozhodná chvíľa sa blíži. Stojíme pevne na skale nemenného Božieho slova? Sme pripravení neochvejne zotrvať na strane Božích prikázaní a viery v Ježiša Krista?

Spasiteľ pred svojím ukrižovaním vysvetlil učeníkom, že bude zabitý a potom vstane z mŕtvych. Prítomní anjeli sa snažili tieto Kristove slová utvrdiť v mysli a v srdci učeníkov. Tí však očakávali vyslobodenie z rímskej poroby a nemohli znieť pomyslenie, že by ten, na ktorého sa tak bezvýhradne spoliehali, mal zomrieť potupnou smrťou. Na slová, ktoré si mali pripomínať, pozabudli, a keď prišiel čas skúšky, neboli pripravení. Spasiteľova smrť im zničila nádeje, akoby ich Pán nebol na to pripravoval. Proroctvá zjavujú budúcnosť práve tak jasne ako Kristove slová učeníkom. Zrozumiteľne nám približujú udalosti súvisiace s ukončením času milosti a s prípravou na čas súženia. Mnoho ľudí však týmto dôležitým pravdám nerozumie, ako keby ich Pán nebol zjavil. Satan sa snaží zmariť každý vplyv, ktorý by im pomohol rozvážne sa pripraviť na spasenie. Čas súženia ich zastihne nepripravených.

Keď Boh posielal ľuďom také dôležité upozornenia, že ich symbolicky ohlasujú anjeli letiaci prostriedkom neba, potom od každej rozumnej bytosti vyžaduje, aby tieto posolstvá brala vážne. Znázornené tresty tým, čo sa klaňajú šelme a jej obrazu (Zj 14,9-11), by mali vo všetkých ľuďoch prebudiť záujem o štúdium proroctiev, aby poznali, čo znamená znak šelmy a ako mu uniknúť. Väčšina si však zapcháva uši, aby nemusela počuť pravdu a radšej počúva bájky. O posledných dňoch apoštol napísal: „*Lebo príde čas, keď ľudia neznesú zdravú náuku*“ (2 Tim 4,3). (594) Tento čas už nepochybne prišiel. Mnohí ľudia nestoja o biblickú pravdu, lebo nevyhovuje prianiu hriešneho srdca a láske k svetu. To je príležitosť pre satana, aby im ponúkol klamstvá, ktoré sa im páčia.

Boh však bude mať na svete tých, ktorým sa Písmo a len Písmo stalo meradlom a základom každého učenia a všetkých reforiem. Názory učených ľudí, vedecké teórie, vierovyznania či rozhodnutia cirkevných snemov, ktorých je toľko a takých, koľko je rôznych cirkví, i hlas väčšiny – veriaci ľud nemôže nič z toho a ani všetko spolu pokladať za dôkaz pre alebo proti ktorémukoľvek článku viery. Skôr než sa nejaké učenie či zásada prijme, treba za dôkaz pokladať jasný výrok: „*Takto vraví Hospodin, Pán.*“ (Iz 49,22; Ez 37,5).

Nepriateľ sa stále snaží upútať pozornosť na človeka, nie na Boha. Ľudí usmerňuje tak, aby hľadeli na cirkevných hodnostárov, vzdelaných teológov ako na svojich vodcov namiesto toho, aby Písmo skúmali sami a z neho poznávali svoje povinnosti. Keď sa pokušiteľovi podarí ovládnuť myseľ vplyvných vodcov, potom si s davmi ľudí bude môcť robiť, čo sa mu zapáči.

Keď Spasiteľ prišiel zvestovať slovo života, obyčajní ľudia ho radi počúvali. Medzi mnohými, čo v neho uverili, boli aj kňazi a vládni hodnostári. Poprední kňazi a predstavitelia národa sa však rozhodli Kristovo učenie odsúdiť a odstrániť. Hoci ich snahy nájsť proti Kristovi nejaké dôvody na obvinenie boli nepodstatné, aj keď z jeho slov museli cítiť vplyv Božej moci a múdrosti, predsa len zotrvali vo svojich predsudkoch. Odmietli aj tie najzreteľnejšie dôkazy jeho mesiášstva, len aby sa nemuseli stať jeho učeníkmi. Týchto Kristových odporcov mali ľudia od detstva v takej úcte, že si navykli bezvýhradne uznávať ich autoritu. Preto sa potom pýtali: „*Či je možné, aby naši vládcovia a vzdelaní zákonníci neverili v Ježiša, keby to bol Mesiáš?*“ (595) Židovský národ práve pod vplyvom takých učiteľov zavrhol svojho Vykupiteľa.

U mnohých ľudí, ktorí vedia pekne hovoriť o zbožnosti, sa ešte aj teraz prejavujú rovnaké pohnútky, aké vtedy viedli židovských kňazov. Nechcú skúmať Písmo, a najmä nie aktuálne pravdy. Odvolávajú sa na svoje bohatstvo a popularitu a pohľadovo hľadajú zástancov pravdy, ktorých je ako vždy málo, sú chudobní, nie sú obľúbení a svojou vierou sa izolujú od sveta.

Kristus predvídal, že prehnané, neoprávnené mocenské nároky zo strany zákonníkov a farizejov sa neskončia rozptýlením Židov. Prorocky videl, že kľatbou cirkvi všetkých čias bude povýšeneckosť mnohých, ktorí sa usilujú ovládnuť svedomie ostatných. Písmo v záujme ďalších generácií varovne zaznamenáva nielen to, že Kristus odsúdil zákonníkov a farizejov, ale aj napomenutie, aby ľudia týchto „*slepých vodcov*“ nenasledovali.

Cirkevná výhrada, že právo vykladať Písmo prislúcha jedine duchovenstvu, upierala jednoduchým ľuďom nárok čítať Bibliu. Hoci reformácia ľuďom Písmo vrátila, zásada rímskej cirkvi predsa len mnohým členom protestantských cirkví bráni, aby ju sami skúmali. Radšej prijímajú učenie, ktoré predkladá cirkev. Tisíce ľudí sa neodvažujú prijať nič, čo by sa odchyľovalo od vierouky alebo zvyklostí cirkvi, a to aj napriek jasnému svedectvu Písma.

Aj keď Písmo častokrát varuje pred falošnými učiteľmi, mnohí zverujú starosť o vlastnú spásu radšej duchovným. Tisíce učiteľov kresťanského náboženstva nevie pre svoju vieru uviesť nijaký iný dôvod okrem toho, že tak ich učili ich predchodcovia. (596) Spasiteľovo naučenie nechávajú bokom takmer bez povšimnutia a bezvýhradne dôverujú slovám duchovných vodcov. Sú však títo učitelia neomylní? Sme im zveriť svoj večný údel, ak nám Božie slovo nedáva istotu, že práve oni sú nositeľmi svetla? Nedostatok mravnej odvahy vybočiť z vyšliapanej cesty zvádza mnohých k tomu, aby nasledovali učených ľudí. Pre svoj

nezáujem o štúdium Písma zostávajú beznádejne v osídlach bludu. Dobre vedia, že Písmo jasne hovorí o aktuálnej pravde určenej pre našu dobu a uvedomujú si, že jej hlásanie sprevádza moc Ducha Svätého, no napriek tomu opúšťajú svetlo pre negatívny postoj duchovných vodcov. Títo zvedení ľudia sa neodvážia myslieť inak než ich učители, aj keď ich o pravde presviedča rozum i svedomie. Vlastný úsudok a večné blaho ochotne obetujú nevere, pýche a predsudkom iných ľudí.

Satan mnohorako zužitkúva vplyv ľudí, aby si udržal svojich zajatcov. Tisíce získava tým, že ich jemnými nitkami náklonností spája s nepriateľmi Kristovho kríža. Nezáleží na tom, či nimi budú rodičia, deti, manžel, manželka alebo priatelia – výsledok je vždy rovnaký. Odporcovia pravdy chcú ovládnuť svedomie tých, čo nemajú dost odvahy alebo nezávislosti, aby sa mohli sami rozhodnúť.

Božia pravda sa nedá oddeliť od Božej slávy. Boha nemožno uctievať pomýlenými názormi, ak máme poruke Písmo. Podľa niektorých ľudí nezáleží na tom, čomu človek verí, hlavné je, že spravodlivo žije. Viera však tvaruje náš život. Ak je svetlo a pravda blízko nás, a my nezužitkujeme možnosť počuť ju a vidieť, potom tieto hodnoty vlastne zavrhuje a volíme radšej tmu než svetlo.

„*Nejedna cesta vidí sa človekovi správnou, ale nakoniec sú to cesty smrti*“ (Prísl 16,25). Keď človek má možnosť poznať Božiu vôľu, potom nevedomosťou nemožno ospravedlniť blud alebo hriech. (597) Smerovka na rázcestí ukazuje, kam ktorá cesta vedie. Ak ju cestovateľ prehliadne a rozhodne sa ísť smerom len zdanlivo správnym, potom mu ani najúprimnejšia snaha o správny smer nazaručí, že si ho skutočne aj zvolil.

Boh nám dal svoje Slovo nato, aby sme sa oboznámili s jeho učením a aby sme sa dozvedeli, čo od nás žiada. Keď za Spasiteľom prišiel zákonník s otázkou: „*Čo dobrého mám robiť, aby som mal večný život?*“ (Mat 19,16), Spasiteľ ho odkázal na Písmo a spýtal sa ho: „*Čo je napísané v Zákone? Ako tam čítaš?*“ (Luk 10,26). Nevedomosť nemôže ospravedlniť ani mladých, ani starých, nezbaví ich viny za prestúpenie Božieho zákona, pretože znenie tohto zákona, jeho zásad a požiadaviek dostali. Dobré úmysly nestačia, ba nestačí ani to, aby človek konal, čo pokladá za správne, alebo čo mu za správne označí kazateľ. Ide o večný život a každý by mal Písmo skúmať sám. Akokoľvek pevné presvedčenie či neochvejná istota, že kazateľ vie, čo je pravda, nemôžu byť človekovi spoľahlivou oporou. Len mapa Písma svätého mu môže ukázať cestu do neba tak, že nebude musieť v ničom tápať.

Prvou a najhlavnejšou povinnosťou každého človeka je naučiť sa z Písma poznať pravdu, potom podľa nej žiť a povzbudzovať iných, aby

to robili aj oni. Dennodenne by sme mali usilovne skúmať Písmo, uvažovať o každej myšlienke a porovnávať jeden text tejto knihy s druhým. S Božou pomocou si smieme utvárať vlastný názor, pretože pred Pánom bude za seba zodpovedať každý sám.

Mnohí vzdelaní ľudia, ktorí sa pokladajú za veľmi múdrych, neraz zatemnili a spochybnili aj tie najjasnejšie biblické pravdy. Učia, že Biblia má mystický, tajomný, výsostne duchovný zmysel, ktorý sa z vlastného textu nedá určiť. Sú to falošní učitelia. (598) Takýchto ľudí sa Spasiteľ spýtal: „*Neblúdite preto, že nepoznáte Písmo, ani Božiu moc?*“ (Mar 12,24). Biblický text treba vykladať podľa jeho zjavného zmyslu, ak, pravda, nejde o reč symbolickú alebo obraznú. Kristus sľúbil: „*Ak niekto chce plniť jeho vôľu, spozná, či je toto učenie z Boha, alebo či hovorím sám od seba*“ (Ján 7,17). Keby ľudia brali Písmo tak, ako je napísané, keby ich falošní učitelia nemýlili, potom by sa dalo vykonať dielo, ktoré by potešilo anjelov a do Kristovej cirkvi by priviedlo tisíce tých, čo dnes všelijako blúdia.

Pri skúmaní Písma by sme mali uplatniť všetky svoje duševné sily a zapojiť svoj rozum, aby sme pochopili Božie zámery tak, ako to smrteľníci môžu pochopiť. Pritom však nesmieme zabúdať, že človek s úprimným záujmom o štúdium Božej pravdy má k Písmu pristupovať s ochotou a pokorou dieťaťa. Ťažko zrozumiteľné miesta biblického textu nemožno riešiť metódami, akými sa riešia filozofické problémy. Písmo nemožno skúmať tak sebavedome, ako mnohí študujú vedecké problémy. Božie slovo treba študovať s modlitbou, vo vedomí závislosti od Boha a s úprimnou túžbou poznať jeho vôľu. Ak chceme získať poznanie od toho, ktorý sa v Písme predstavuje ako „SOM“, musíme k jeho Slovu pristupovať s pokorou a ochotou dať sa poučiť. V opačnom prípade nám zvodné vplyvy zaslepia myseľ a zatvrdia srdce, aby pravda na nás nemala žiaduci vplyv.

Niektorí teológovia pokladajú mnohé časti Písma za tajomné či nepodstatné, ale v Kristovej škole môžu človekovi priniesť veľa útechy a poučenia. Jednou z príčin, prečo mnohí duchovní učitelia lepšie nechápu Božie slovo, je to, že zatvárajú oči pred pravdami, podľa ktorých nechcú žiť. Pochopenie biblickej pravdy nezávisí ani tak od rozumových schopností, ako skôr od cieľavedomého úsilia a úprimnej túžby poznať pravdu.

Písmo nikdy neštudujme bez modlitby. (599) Len Duch Svätý nám môže objasniť význam ľahko pochopiteľných vecí a zabrániť prekrúteniu toho, čo je ťažšie zrozumiteľné. Úlohou Božích anjelov je okrem iného pripraviť srdcia ľudí tak, aby Božie slovo pochopili, nadchli sa jeho krásou, vážne brali jeho výstrahy, aby sa dali povzbudiť a posilniť jeho zaslúbeniami. Mali by sme sa modliť so žalmistom: „*Otvor mi oči, aby*

som videl divy tvojho zákona!“ (Ž 119,18). Pokušenia sa nám často javia ako neprekonateľné, pretože sa nemodlíme, neštudujeme Písmo, nepripomíname si Božie zaslúbenia a proti satanovi nepoužívame duchovné zbrane Písma. Boží poslovia sú blízko tých, čo chcú poznať Božiu vôľu. V kritických chvíľach im pripomínajú tie najpotrebnejšie pravdy. Keď potom „príde protivník hoci ako rieka, Duch Hospodinov ho zaženie“ (Iz 59,19).

Spasiteľ svojim učeníkom sľúbil: *„Spomocník, Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, ten vás naučí všetko a pripomenie vám všetko, čo som vám hovoril“ (Ján 14,26). Predovšetkým si musíme zapamätať Kristovo učenie, aby nám ho Boží Duch mohol v tiesnivej chvíli pripomenúť. Dávid volal: „V srdci som si skryl tvoju reč, aby som proti tebe nehrešil“ (Ž 119,11).*

Tí, čo vážne myslia na svoj večný údel, mali by sa mať na pozore pred pochybnosťami. Budeme svedkami podvratných útokov na samotné základy pravdy. Nemožno prepočúť zosmiešňovanie, vyvracanie pravdy či zradné a ničivé názory dnešného ateizmu. Nepriateľ vie prispôbiť svoje pokušenia každej vrstve ľudí. Na nevzdelaných útočí výsmechom, vzdelaných zvädza vedeckými námietkami a filozofickými dôvodmi, ktoré im majú spochybniť Písmo, vzbudiť nedôveru v Božie slovo či odvahu pohrdnúť ním. Pochybnosti o základných kresťanských zásadách sa potom odvažujú prejavovať aj mladí neskúsení ľudia. (600) Neverectvo mládeže, hoci býva veľmi povrchné, má predsa len svoj vplyv. Mnohých zvädza k zľahčovaniu viery otcov a k výsmechu z Ducha milosti (Žid 10,29). Jed neverectva už otrávil ne jeden mladý život, ktorý sa mohol rozvinúť na Božiu česť a svetu mohol byť požehnaním. V satanskom osídle sa ocitli tí, čo uverili sebaistým výrokom ľudí v neochvejnom presvedčení, že oni vedia vysvetliť všetky Božie tajomstvá a objasniť pravdu aj bez Božej múdrosti.

Žijeme v najslávnejšom období dejín tohto sveta. Čoskoro sa rozhodne o tom, aký bude údel miliónov dnes žijúcich ľudí. Naša záchrana i spása ostatných závisia od nášho dnešného rozhodnutia. Musíme sa dať viesť Duchom pravdy. Každý kresťan by sa mal úprimne pýtať: *„Pane, čo chceš, aby som robil?“* Musíme sa pred Pánom pokoriť pôstom a modlitbou, uvažovať o Božom slove, no najmä o súde. Náš život musia preniknúť Božie pravdy. Nemali by sme strácať ani chvíľu. Okolo nás sa dejú významné udalosti a nesmieme zabúdať, že žijeme v nepriateľskom svete. Boží strážcovia, nespíte, lebo nepriateľ je blízko. Stále je pripravený napadnúť vás a poraziť, len čo duchovne ochabnete alebo si zdriemnete.

Mnohí ľudia si neuvedomujú svoj skutočný stav pred Bohom. Spokojní sú s tým, že sa nedopustili určitých priestupkov, no zabúdajú

a zanedbávajú dobré a šľachetné skutky, ktoré od nich žiada Boh. Byť stromom v Božej záhrade rozhodne nestačí. Strom musí prinášať ovocie podľa Božej vôle. Boh povolá na zodpovednosť ľudí za to, že nekonali dobro, ktoré konať mohli, k čomu ich viedla a posilňovala Božia milosť. V nebeských knihách je o nich záznam, že „zbytočne vyčerpávajú zem“ (Luk 13,7). No ani tento ich stav nie je beznádejný. Trpezlivá Láska volá aj tých, čo Božie milosrdenstvo neberú vážne a zneužívajú Božiu milosť. (601) *„Prebud' sa, kto spíš, a vstaň z mŕtvych, a zaskvie sa ti Kristus. Dávajte si teda dobrý pozor, ako si počínate. Naplno využívajte čas, lebo dni sú zlé“* (Ef 5,14-16).

V čase skúšok sa ukáže, kto sa v živote správal podľa Božieho slova. V letnom období príliš nevyniká rozdiel medzi stromami ihličnatými a listnatými. V zime sa však ihličnaté stromy nemenia, kým stromy listnaté strácajú svoju zeleň. Povrchného kresťana nemožno dnes ešte rozpoznať od pravého, no blíž sa čas, keď sa rozdiel ukáže. Len čo sa prejaví nepriateľstvo, fanatizmus, nezhody či prenasledovanie, maloverní a pokrytci zaváhajú a zrieknu sa viery. Praví kresťania však odolajú, zostanú pevní, ich viera zosilnie a nádej bude jasnejšia, než bola v čase pohody.

Žalmista vraví: *„Rozjímam o твоjich nariadeniach.“* „Tvoje rozkazy robia ma múdrejším, preto nenávidím každý chodník lži“ (Ž 119,99.104).

„Blahoslavený človek, ktorý našiel múdrosť.“ „Bude ako strom zasadený pri vode, zapustí korene pri potoku, nebojí sa, že príde horúčava; listie mu ostáva zelené, ani v suchých rokoch nemá starosti a neprestajne rodí ovocie“ (Prísl 3,13; Jer 17,8). (602)

Vyslobodenie Božieho ľudu

Keď situácia sveta dozrie k tomu, že ľudia zachovávajúci Boží zákon budú zbavení ochrany, ktorú dosiaľ zaručujú štátne zákony, v rôznych krajinách vznikne súčasne určité hnutie usilujúce sa o záhubu týchto ľudí. V určený čas sa nepriateľské sily spoja v snahe zničiť nenávidenú „sektu“ a jednej noci sa odhodlajú k ráznym zásahom navždy umlčať jej odchylný a kritický hlas.

Boží ľud vo väzení či osamote v úkrytoch hôr a vrchov bude prosiť o Božiu ochranu, zatiaľ čo skupiny ozbrojencov z podnetu démonických síl ich budú chcieť vyhubiť. Vo chvíli najväčšieho nebezpečenstva však zasiahne Boh, aby svojich vyvolených vyslobodil. On sľúbil: *„Budete spievať piesne ako za noci, keď sa svätí sviatok, a budete sa zo srdca radovať ako pútnik, ktorý ide... na vrch Hospodinov, ku Skale Izraela.*

Vtedy sa Hospodin ozve svojím velebným hlasom a ukáže svoje švihajúce rameno s prchkým hnevom a plameňom stravujúceho ohňa, s prudkým lejakom a s kamencom krupobitia“ (Iz 30,29.30).

Kým sa davy zlomyseľných ľudí budú za víťazného pokriku, výsmechu a zlorečenia vrhať na svoje obete, zem zahalí hustá hmla, černejšia ako najtemnejšia noc. (635) Každú modliacu sa skupinu akoby obklopovala dúha slávy Božieho trónu. Rozzúrení prenasledovatelia sa náhle zastavia a ich posmešný krik stíchne. Pozabudnú, na koho vlastne vražedne útočili a v strašných predtuchách budú sledovať dúhu – znamenie Božej zmluvy – a pred jej prenikavou žiarou sa budú chcieť skryť.

Boží ľud na prívetivý pokyn, aby pohliadol k nebu, uvidí dúhu zasľúbenia. Temné, zlovestné mraky sa na oblohe rozdelia a veriaci smú hľadiť do neba, tak ako to kedysi smel mučeník Štefan. Uvidia Božiu slávu a Syna človeka sediaceho na Božom tróne. Na jeho tele spoznajú znaky poníženia a spolu s nebeskými anjelmi budú počuť prosbu Syna Otcovi: „*Otče, chcem, aby aj tí, ktorých si mi dal, boli so mnou tam, kde som ja*“ (Ján 17,24). Znova zaznie prívetivý, víťazoslávny hlas: „*Prichádzajú! Prichádzajú! Svätí, nevinní a nepoškrvení. Zachovali moje Slovo a vytrvali, preto budú žiť medzi anjelmi.*“ Z poblednutých, rozochvených pier tých, čo sa pevne pridržali svojej viery, zaznie víťazoslávne zvolanie.

Boh uprostred noci prejaví svoju moc a svoj ľud vyslobodí. Po úsvite sa slnko rozžiari v plnej sile. V rýchlom slede budú zjavné znamenia a divy. Kým zlovoľníci budú vyľakane a s hrôzou očakávať ďalšie udalosti, spravodliví budú slávnostne a radostne pozorovať znamenia svojho vyslobodenia. Celá príroda sa akoby vyšinula zo svojho prirodzeného behu. Prejaví sa to aj na nedostatku vody. Temné, ťažké mraky budú vystupovať a narážať na seba. Na rozbúrenej oblohe sa objaví mimoriadne jasné miesto. Z neba prehovorí mocný Boží hlas: „*Stalo sa!*“ (Zj 16,17).

Tento hlas otriasa nebom i zemou. (636) Nastane „*veľké zemetrasenie, akého nebolo odvtedy, čo je človek na zemi*“, tak silno sa bude triasť zem (Zj 16,18). Ako keby sa obloha otvárala a zatvárala a prebleskovala ňou sláva Božieho trónu. Vrchy sa budú chvieť ako trstina vo vetre a rozpukané skaly budú padať na všetky strany. Bude sa ozývať dunenie ako pred búrkou. More sa búrlivo zvlíni. Uragán bude zúriť a vydávať zlovestné démonické zvuky. Celá zem sa bude kymácať a vzdúvať ako rozbúrené more. Zemský povrch bude pukať, akoby sa rúcali jeho základy. Celé horstvá sa prepadnú a mnohé obývané ostrovy zmiznú. Rozbesnené more pohltí prístavy, ktoré sa svojou bezbožnosťou podobali Sodome. „*Boh si spomenul na veľký Babylon, aby mu dal kalich*

vína svojho rozhorčeného hnevu.“ Dielo skazy tu dokoná veľké „krupobitie“ (Zj 16,19.21). V troskách sa ocitnú tie najpyšnejšie mestá. Slávnym ľuďom sveta sa pred očami zrútia ich skvostné paláce, ktorých výstavba a prepych pohltili celý majetok. Múry žalárov povolia, aby Boží ľud väznený pre svoju vieru bol vyslobodený.

Pootvárajú sa hroby a „mnohí z tých, čo spia v prachu zeme, sa prebudia, jedni na večný život, druhí na hanbu a večné zavrhnutie“ (Dan 12,2). Tí, čo zomreli vo viere v posolstvo tretieho anjela, vyjdú z hrobov oslávení, aby počuli Božiu zmluvu pokoja spolu s tými, ktorí zachovávali Boží zákon. Vstanú aj „tí, čo ho prebodli“ (Zj 1,7), ktorí sa vysmievali jeho smrteľnému zápasu a zosmiešňovali ho. Vzkriesení budú aj tí najtvrdší odporcovia jeho pravdy a jeho ľudu, aby ho uvideli v sláve a aby boli svedkami odmeny, ktorú dostanú verní a poslušní.

Oblohu budú stále zatemňovať husté mraky a temnou clonou len občas prenikne ostrý lúč slnka, na pohľad ako trestajúce Božie oko. (637) Z neba budú šľahať oslepujúce blesky akoby horelo, celá zem bude v ohni. Hromobitie budú umocňovať tajomné a hrôzostrašné zvuky oznamujúce údel bezbožných ľudí. Nie všetkým bude posolstvo týchto hlasov zrozumiteľné, ale zvodní učitelia mu porozumejú dobre. Ešte pred chvíľou žili bezstarostne, vystatovačne, pritom s toľkým odporom a krutosťou voči tým, čo zachovávali Božie prikázania. Teraz sú celkom ohromení a rozochvení od strachu. V hukote rozzúrených živlov bude zanikať ich nárek. Pred Kristovou mocou sa budú triasť aj padlí anjeli a uznajú jeho božskú moc. Ľudia budú prosieť o milosť a v nevýslovnej hrôze padať na zem.

Keď starozmluvní proroci v duchovnom videní sledovali deň Božieho súdu, volali: „Kvíľte, lebo blízko je deň Hospodinov, príde ako pustošenie od Všemohúceho“ (Iz 13,6). „Vojdi do skaly, ukry sa v prachu z hrôzy pred Hospodinom a pred jasom jeho veleby... ; len Hospodin sám bude vyvýšený v onen deň. Pretože Hospodin mocnosťou určil istý deň proti všetkému, čo je pyšné a vyčnievajúce, proti všetkému, čo je vyvýšené a vysoké.“ „V ten deň človek zahodí krtom a netopierom svojich strieborných bôžikov i svojich zlatých bôžikov, ktoré mu zhotovili, aby sa im klaňal; aby vliezol do skalných trhlín a do bralných roklín z hrôzy pred Hospodinom a pred jasom jeho veleby, keď povstane, aby otriasol zemou“ (Iz 2,10-12.20.21).

Oblačnou štrbinou preniká žiara hviezdy, ktorej jas je v tme štvornásobne silnejší. Pre verných je to svedectvo o nádeji a radosti, pre priestupníkov Božieho zákona o prísnom hneve. Tí, čo pre Krista obetovali všetko, budú teraz v bezpečí, akoby v úkryte Božieho paláca. Za sebou majú skúšku, v ktorej obstáli pred svetom i pred odporcami pravdy, svoju vernosť osvedčili Spasiteľovi, ktorý za nich zomrel. (638)

Tí, čo zostali verní aj pod hrozbou smrti, zažijú obdivuhodnú zmenu. Zrazu budú vyslobodení spod krutovlády démonmi ovládnutých ľudí. Ich bledé, ustarostené a vychudnuté tváre budú zrazu vyžarovať úžas, vieru a lásku. Z ich úst zaznie víťazoslávny chválospev: „*Boh je naše útočisko a sila, najistejšia pomoc v súženiach. Preto sa nebudeme báť, hoci by sa zem prevrátila a vrchy by sa klátili uprostred mora, hoci by hučali a penili sa jeho vody a vrchy by sa triasli, keď sa vzduje more!*“ (Ž 46,2-4).

Zatiaľ čo sa k Bohu vznášajú tieto posvätné slová dôvery, mraky miznú a objavuje sa nevýslovne žiariace hviezdne nebo, na rozdiel od čiernej, hnevľivo zamračenej oblohy po obidvoch stranách. Z roztvorených brán nebeského mesta žiari sláva. Potom sa na oblohe zjavuje ruka s dvoma na sebe zloženými kamennými doskami. Prorok hovorí: „*Nebesá hlásajú jeho spravodlivosť, lebo Boh sám je sudcom*“ (Ž 50,6). Svätý zákon ako prejav Božej spravodlivosti bol vyhlásený zo Sínaja ako pravidlo života za hromov a bleskov, teraz ho ľudia vidia ako meradlo súdu. Nebeská ruka potom roztvorí dosky a ľudia na nich uvidia príkazy Desatora napísané akoby ohnivým prstom. Slová budú také zreteľné, že si ich bude môcť prečítať každý. Z pamäti sa vytratilo temno povier a bludov, spomienky ožijú a všetci obyvatelia sveta uvidia desať krátkych, výstižných a pádných Božích výrokov.

Nemožno opísať hrôzu a zúfalstvo tých, ktorí nežili podľa týchto Božích požiadaviek. Pán im dal svoj zákon, v ktorom mohli poznať svoje nedostatky, kým mali príležitosť na pokánie a nápravu. Kvôli priazni sveta to však zanedbali, ba aj iných učili znevažovať Božie príkazy. (639) Boží ľud nútili prestupovať Boží deň odpočinku, sobotu. Opopvrhnutý zákon ich teraz odsúdi. Pochopia, že sa nemajú na čo vyhovárať. Sami sa rozhodli, komu budú slúžiť a koho uctievať. „*Potom zase uvidíte rozdiel medzi spravodlivým a bezbožným, medzi tým, kto Bohu slúži, a tým, kto mu neslúži*“ (Mal 3,18).

Odporcovia Božieho zákona, od duchovných až po najprostejšieho človeka, pochopia nový význam pravdy a povinnosti. Príliš neskoro poznajú, že sobota štvrtého prikázania je pečaťou živého Boha. Príliš neskoro spoznajú pravú podstatu svojho nesprávneho dňa odpočinku a zistia, na akom piesočnatom základe stavali. Pochopia, že bojovali proti Bohu. Duchovní učitelia viedli ľudí do záhuby, aj keď tvrdili, že ich vedú do Božieho raja. Veľká zodpovednosť predstaviteľov rôznych cirkví sa objasní len v deň posledného účtovania, keď sa ukážu strašné následky ich nevery. Len vo večnosti budeme môcť skutočne doceniť stratu hoc aj jediného života. V strašnom postavení budú tí, ktorým Pán povie: „*Odíd' odo mňa, zlý služobník!*“

Z neba počuť Boží hlas oznamujúci deň a hodinu druhého príchodu Ježiša Krista a pripomínajúci Božiemu ľudu večnú zmluvu. Tieto slová

budú na zemi znieť ako hukot strašného hromobitia. Veriaci budú pozorne počúvať a upreto hľadiť k nebu. Tváre im bude osvecovať Božia sláva, ako keď pri zostupe zo Sínaja žiarila tvár Mojžišova. Bezbožní ľudia neznesú pohľad na nich. Keď Pán vysloví požehnanie nad tými, ktorí ho ctili aj tým, že zachovávali jeho svätý deň odpočinku, odpoveďou bude mohutné volanie na oslavu víťazstva.

Krátko nato sa od východu objaví nepatrný tmavý obláčik, akoby polovica ľudskej dlane. Bude to oblak obklopujúci Spasiteľa. Z diaľky sa môže zdať, akoby ho zahaľovala tma. Boží ľud v tom spozná znamenie Syna človeka. (640) Ľudia budú sledovať ticho a úctivo, ako sa blíži k zemi, ako sa vyjasňuje a je čoraz krajší. Nakoniec bude z neho veľký biely oblak. Jeho základom je sláva podobná stravujúcemu ohňu, nad ktorým sa klenie dúha zmluvy. Kristus príde ako mocný vojvodca. Už teda nie ako „Muž bolesti“, aby pil z trpkého kalicha hanby a utrpenia, ale ako nebeský i pozemský víťaz a sudca živých a mŕtvych. „*Ten, čo sedel na ňom, sa volal Verný a Pravdivý; súdi a bojuje spravodlivo*“ a sprevádzajú ho „*nebeské vojská*“ (Zj 19, 11.14). Na tejto ceste ho bude sprevádzať nespočetný zástup anjelov spievajúcich úchvatné nebeské chválospevy. Celá obloha sa bude javiť, akoby bola plná žiariacich postáv, „*myriady myriad a tisíce tisícov*“ (Zj 5,11). Ľudský jazyk nevie tento výjav opísať, myseľ smrteľníka nie je schopná pojať túto nádheru. „*Jeho veleba zakryla nebesá a zem je plná jeho chvály. On žiari ako svetlo*“ (Hab 3,3.4). V tomto živom oblaku ľudia uvidia Pána života. Jeho svätú hlavu nebude mučiť trňová koruna, jeho čelo bude zdobiť diadém slávy. Tvár mu bude žiariť oslňujúcim jasom poludňajšieho slnka. „*Na plášti a na bedrách má napísané meno: Kráľ kráľov a Pán pánov*“ (Zj 19,16).

„*Prečo zbledla každá tvár?*“ Hrôza večného zúfalstva sa bude zračiť v očiach tých, čo odmietli Božiu milosť. „*Skľúčené srdcia, podlomené kolená..., na všetkých tvárach bledosť*“ (Jer 30,6; Náh 2,11). Spravodliví budú v rozochvení volať: „*Kto obstojí?*“ Anjelské spevy zmĺknu a nastane chvíľa posvätného ticha. Spasiteľ povie: „*Moja milosť vám postačí.*“ Tváre spravodlivých sa rozjasnia a ich srdcia naplní radosť. Anjeli sa budú ešte viac približovať k zemi a znova začnú spievať.

Kráľ kráľov bude zostupovať na oblaku, zahalený do plameňov ohňa. Nebo sa zvinie ako zvitok, zem sa bude pred ním chvieť, všetky hory a ostrovy sa budú hýbať. (641) „*Náš Boh prichádza a nemlčí. Pred ním pustoší oheň a vôkol neho zúri búrka. Zhora volá na nebo a zem, chce súdiť svoj ľud*“ (Ž 50,3.4).

„*Králi zeme, veľmoži, vojvodcovia, boháči, mocnári a všetci otroci aj slobodní ukryli sa do jaskýň a medzi bralá vrchov. A volali vrchom a bralám: Padnite na nás a ukryte nás pred tvárou Sediaceho na tróne*“

a pred hnevom Baránka. Lebo nadišiel veľký deň ich hnevu. Kto môže obstáť?“ (Zj 6,15-17)

Stíchnu posmech, zmĺknu lživé ústa. Prestane rinčanie zbraní a vojnová vrava, zmizne „v krvi pováľaný plášť“ (ROH Iz 9,5; ECAV Iz 9,4). Počuť len modlitby, plač a nárek. Z úst tých, ktorí sa krátko predtým posmievali, znie volanie: „*Prišiel veľký deň Božieho hnevu a kto bude môcť obstáť?*“ Bezbožníci prosia, aby ich skaly a hory pochovali, aby sa nemuseli stretnúť s Bohom, ktorým pohrdli a ktorého odmietli.

Hlas, ktorý osloví mŕtvych, je im známy. Ved' často ich vlúdne a naliehavo volal k pokániu. Neraz ho počuli v úprimných prosbách priateľa, brata, Vykupiteľa. Pre tých, čo odmietli Božiu milosť, je to hlas odsúdenia, aj keď ich dlho žiadal: „*Odvráťte sa, odvráťte sa od svojich zlých spôsobov života! Prečo máte vymrieť, dom Izraela?*“ (Ez 33,11). Ich skrytým prianím je, aby tento hlas neboli nikdy predtým počuli! Kristus ako stelesnená múdrosť vraví: „*Pretože ste sa zdráhali, keď som volala, nik si nevšimol, keď som vystierala ruku, nedbali ste na moju radu a na moje karhanie ste nič nedali*“ (Prísl 1,24.25). Jeho hlas prebúdzá v nich spomienky, na ktoré by najradšej zabudli, výstrahy, ktorými pohrdli, pozvania, ktoré odmietli, príležitosť, ktorú nevyužili. (642)

Sú medzi nimi tí, čo sa Kristovi posmievali v jeho ponížení. Naliehavo a mocne im trpiaci Spasiteľ znova povie, čo povedal veľkňazovi, keď ho podrobil prísaha: „*Odteraz uvidíte Syna človeka sedieť po pravici Moci a prichádzať na nebeských oblakoch*“ (Mat 26,64). Teraz ho uvidia v jeho sláve a sedieť po Božej pravici.

Tí, čo ho vysmievali, keď tvrdil, že je Boží Syn, teraz celkom onemejú. Bude tu pyšný Herodes, ktorý zosmiešňoval kráľovský titul Ježiša Krista a posmievajúcim sa vojakom kázal, aby ho korunovali za kráľa. Budú tu vojaci, ktorí ho bezbožnými rukami obliekli do červeného plášťa, na hlavu mu položili trňovú korunu, do ruky dali trstinu ako žezlo a rúhavo sa mu klaňali. Tí, čo Krista týrali a oplúvali ho, neznesú jeho prenikavý pohľad a budú chcieť utiecť z jeho prítomnosti. S hrôzou a výčitkami budú teraz hľadiť na jeho jazvy tí, čo mu do rúk vbíjali klince, i vojak, ktorý mu prebodol bok.

Neomylné sa kňazi i predstavitelia ľudu rozpamätajú na to, čo sa udialo na Golgote. S hrôzou a úžasom si spomenú, ako diabolicky sa tešili, pokyvovali hlavami a volali: „*Iných zachraňoval, sám seba nemôže zachrániť! Je kráľom Izraela, nech teraz zostúpi z kríža a uveríme v neho! Dúfal v Boha, nech ho teraz vyslobodí, ak ho chce!*“ (Mat 27,42.43).

V pamäti im ožije aj Spasiteľovo podobenstvo o nájomníkoch vinice, ktorí z nej odmietli odvieť majiteľovi výnos, zbili jeho sluhov a zabili mu

syna. Rozpomenú sa aj na to, ako nad sebou vyniesli rozsudok. Pán vinice „*zlých bez milosti zahubí*“. Kňazi a predstavitelia ľudu spoznajú v zločine a treste týchto neverných nájomníkov vlastné správanie i svoje spravodlivé odsúdenie. Teraz budú volať v smrteľnej úzkosti. Hlasnejšie ako výkriky: „*Ukrižuj ho! Ukrižuj ho!*“ ktoré sa niesli ulicami Jeruzalema, bude sa teraz ozývať zúfalý nárek: (643) „*Je to Boží Syn! Je to pravý Mesiáš!*“ Márna bude snaha utiecť z prítomnosti Kráľa kráľov alebo skryť sa v zemských dutinách, ktoré zostali po zúriacich živloch.

V živote ľudí zaujatých proti pravde bývajú chvíle, keď sa prebúdzajú svedomie, v pamäti ožívajú trápne spomienky na pokrytectvo a srdcia cítia záchvevy ľútosti. Nič z toho však nemožno porovnať s výčitkami, ktoré ich prepadnú v ten deň, keď „*sa priženie hrôza a príval*“, keď sa „*privalí nešťastie ako víchrica*“ (Prís 1,27). Tí, čo chceli usmrtiť Ježiša Krista a verný Boží ľud, uvidia teraz týchto trpiteľov zahalených slávou. S hrôzou budú počúvať jasot vykúpených: „*Pozrite, toto je náš Boh, v neho sme dúfali, že nám pomôže!*“ (Iz 25,9).

Počas zemetrasenia, blýskavice a dunenia hromov hlas Božieho Syna zavolá mŕtvych veriacich. Boží Syn pozdvihne ruky k nebu nad hrobmi spravodlivých a zavolá: „*Prebudte sa, prebudte sa, prebudte sa, vy, ktorí spíte v prachu a vstaňte!*“ Mŕtvi na celej zemeguli budú počuť jeho hlas a ožijú. Celá zem sa zachveje dunením krokov obrovského zástupu zo všetkých národov, rás, kmeňov a jazykov. Zo žalára smrti vyjdú oblečení v rúchu nesmrteľnej slávy a zvolajú: „*Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Smrť, kde je tvoj osteň?*“ (1 Kor 15,55). K vzkrieseným vykúpeným sa v dlhom radostnom a víťazoslávnom jasote pripoja aj živí.

Všetci vyjdú zo svojich hrobov v tej veľkosti, ako boli do nich uložení. Medzi vzkriesenými bude zdatný a vznešený Adam, len o málo menší ako Boží Syn. Výrazne sa budú líšiť od ľudí ďalších generácií, čo bude dôkazom, aký úpadok nastal v ľudskom rode. Všetci však vstanú svieži, v sile večnej mladosti. (644) Na začiatku bol človek stvorený na Boží obraz, a to nielen povahou, ale aj postavou a výzorom. Hriech znetvoril a takmer vymazal Boží obraz v človekovi. Kristus však prišiel na to, aby uskutočnil obnovu. Naše hriechom zasiahnuté telá stvárni do podoby svojho osláveného zjavu. Naše smrteľné, pominuteľné telá, zbavené pôvabu a porušené hriechom budú znova dokonalé, krásne a nesmrteľné. Všetky nedostatky a chyby zostanú v hrobe. Vykúpení budú mať opäť prístup k stromu života z pôvodného raja a porastú do postavy ľudského rodu v jeho pôvodnej, neporušenej podobe. Po posledných následkoch hriechu nezostane ani stopy, Kristovi nasledovníci sa objavia „*v kráse Hospodina, nášho Boha*“ a telesne, duševne i duchovne budú dokonalým obrazom nášho Pána. Aké obdivuhodné je vykúpenie! Ako dlho ľudia o ňom hovorili, ako dlho sa

k nemu vierou upínali, ako nadšene a s akými nádejami o ňom uvažovali, a napriek tomu ho nikdy úplne nepochopili.

Tí, čo pri Kristovom príchode zostanú ako spravodliví nažive, budú premenení „razom, v tom okamihu“ (1 Kor 15,52). Len čo zaznie Boží hlas, budú oslávení. Dostanú dar nesmrteľnosti a spolu so vzkriesenými vykúpenými budú „uchvátení do vzduchu v ústrety Pánovi“ (1 Tes 4,17). Kristus prostredníctvom anjelov „zhromaždí svojich vyvolených zo štyroch svetových strán, od kraja zeme až po okraj neba“ (Mar 13,27). Anjeli prinesú malé deti ich matkám. Priatelia, ktorých smrť dávno rozdelila, sa opäť stretnú, aby sa už nikdy neodlúčili a s radostným chválospevom pôjdu spoločne do Božieho mesta.

Po oboch stranách oblačného voza budú krídla a pod nimi živé kolesá. Pri smerovaní voza k nebesám sa z kolies bude ozývať volanie: „Svätý,“ a pri pohybe krídiel bude takisto znieť: „Svätý,“ i sprievod anjelov bude volať: „Svätý, svätý, svätý, Pán Boh Všemohúci.“ Pri smerovaní voza k Novému Jeruzalemu zaznie z úst vykúpených slávne „Haleluja“.

Kristus dá svojim nasledovníkom pred vstupom do Božieho mesta symboly víťazstva a oblečie ich do kráľovských šiat. Žiariace rady sa rozostavia do otvoreného štvorca okolo svojho Kráľa, jeho postava bude majestátne vynikať nad vykúpenými i anjeli a z jeho tváre bude na všetkých vyžarovať nesmierna láska. (645) Naňho budú hľadiť nespočetné zástupy vykúpených, každé oko bude vidieť slávu Spasiteľa, ktorému „neľudsky bol znetvorený jeho výzor a jeho postava človeku nepodobná“ (Iz 52,14). Sám Pán položí na hlavu každého víťaza korunu slávy, na ktorej bude napísané jeho „nové meno“ (Zj 2,17) i nápis „Svätosť Hospodinovi“. Každý dostane palmu víťazstva i skvostnú harfu. Len čo vedúci anjeli udajú tón, z každej harfy zaznie ľúbezná a úchvatná melódia. V každom srdci bude nevýslovné nadšenie a z každých úst zaznie vďačné chválorečenie. „Jemu, ktorý nás miluje, oslobodil nás svojou krvou od našich hriechov a urobil nás kráľovstvom, ako aj kňazmi svojho Boha a Otca, jemu sláva a vláda na veky vekov“ (Zj 1,5.6).

Pred vykúpenými stojí sväté mesto. Kristus doširoka otvára perlové brány, aby nimi vošli zástupy tých, čo verne zotrvali pri pravde. Tam uvidia Boží raj, Adamov domov pred pádom do hriechu. Nato zaznie hlas – zvučnejší než akákoľvek hudba – ktorý oznámi: „Váš boj sa skončil.“ „Podťe, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je vám pripravené od stvorenia sveta“ (Mat 25,34).

Vtedy sa splní Kristova prosba za učeníkov: „Otče, chcem, aby aj tí, ktorých si mi dal, boli so mnou tam, kde som ja“ (Ján 17,24). Kristus predstavuje Otcovi tých, ktorých vykúpil svojou krvou,

„nepoškvrených... s plesaním pred svoju slávu“ (Júda 1,24) a dodáva: „Ja i dietky, ktoré mi dal Hospodin.“ „Ja som ich zachovával v tvojom mene, ktoré si mi dal“ (Iz 8,18; Ján 17,12). Aký to zázrak spásnej lásky! Aká úžasná to chvíľa, keď sa večný Otec podíva na vykúpených a uvidí svoj obraz. Tam bude nerušený súlad bez hriechu a bez jeho zlorečenia. Človek bude zase žiť v dokonalej zhode s Bohom. (646)

Spasiteľ víta svojich verných s nevýslovnou láskou a pozýva ich „do radosti svojho Pána“. Raduje sa z toho, že v kráľovstve slávy uvidí tých, ktorých svojím utrpením a ponížením zachránil. Spolu s ním sa budú radovať aj vykúpení, keď medzi sebou uvidia tých, ktorých svojimi modlitbami, vplyvom a obetavou láskou priviedli ku Kristovi. V zhromaždení pred veľkým bielym trónom budú nevýslovne šťastní, lebo poznajú, že aj tí priviedli k Pánovi ďalších a Pán nakoniec všetkých doviedol do prístavu pokoja, aby tam zložili svoje koruny k nohám Spasiteľa a aby ho večne velebili.

Keď budú vykúpení privítaní v Božom meste, priestorom zaznie jasavý chválospev Pánovi. Prvý Adam sa má stretnúť s druhým Adamom. Boží Syn čaká s otvoreným náručím, aby prijal praotca ľudského rodu – bytosť, ktorú stvoril a ktorá sa vzbúrila proti svojmu Tvorcovi. Pre hriech prvého človeka sú na tele Spasiteľa stopy ukrižovania. Keď Adam uvidí jazvy po strašných klincoch, nepadne svojmu Pánovi do náručia, ale pokorne k jeho nohám a zvolá: „Hoden je Baránok, ten obetovaný!“ Spasiteľ ho láskyplne zdvihne a vyzve ho, aby sa znova podíval na svoj rajský domov, z ktorého musel na taký dlhý čas odísť.

Pozemský život Adama po odchode z raja bol plný utrpenia a žiaľu. Každý uschnutý list, každé obetné zviera, každé narušenie prírody, každá škvrna na čistote človeka mu znova pripomenuli jeho hriech. Pri pohľade na šíriacu sa bezbožnosť ho trápila nesmierna ľútosť, ktorú umocnili výčitky, že všetko to nešťastie zapríčinil on, a teda nemá oprávnenie niekoho varovne napomínať. Za svoje prestúpenie trepežlivo a pokorne znášal trest takmer tisíc rokov. Svoj hriech úprimne ľutoval, veril v zásluhy zaslúbeného Spasiteľa a zomrel v nádeji na vzkriesenie. Za jeho vinu a hriech zaplatil Boží Syn. (647) Teraz vďaka zmiereniu prostredníctvom Krista môže Adam prevziať svoje pôvodné panstvo.

Adam bol uchvátený radosťou, že znova vidí stromy, ktoré mal kedysi tak rád – tie stromy, ktorých plody v čase svojej nevinnosti a radosti sám oberal. Vidí vinicu, ktorú pestoval, i kvety, o ktoré sa kedysi s toľkou láskou staral. Uvedomí si, že je to skutočnosť, naozaj obnovený raj, teraz ešte krajší, než bol vtedy, keď musel z neho odísť. Spasiteľ ho zavedie k stromu života, z ktorého mu ponúkne krásne ovocie. Adam sa rozhlíadne a v Božom raji uvidí mnoho zachránených členov svojej

rodiny. Potom zloží z hlavy svoju korunu ku Kristovým nohám, padne mu do náručia a objíma Vykupiteľa. Z jeho zlatej harfy sa od nebeskej klenby odrazí víťazoslávny chválospev: „Svätý, svätý, svätý je Baránok, ktorý bol zabitý a znova žije!“ Adamova rodina sa pripojí k spevu, svoje koruny položia k nohám Spasiteľa a úctivo sa mu poklonia.

Svedkami tohto stretnutia budú anjeli, ktorí žiaľili nad Adamovým pádom do hriechu a tešili sa, keď Spasiteľ po svojom vzkriesení vystúpil na nebesá s možnosťou vzkriesenia všetkých, ktorí uveria v jeho meno. Teraz poznávajú, že dielo vykúpenia je hotové a pripájajú sa k chválospevu.

Na sklenom mori podobnom krištálu, ktoré je akoby zmiešané s ohňom, pred nebeským trónom – tak žiariacim Božou slávou – sa zhromaždia „*tí, čo zvíťazili nad šelmou i nad jej obrazom a nad číslom jej mena*“! Stoja s Baránkom na vrchu Sion, majú „*Božie citary*“ a je ich stoštyridsaťštyritisíc vykúpených spomedzi ľudí. Počúť hlas ako hukot vody a mohutný zvuk „*ako keď hudobníci rozozvučia svoje nástroje*“. (648) Budú spievať „*novú pieseň*“ pred Božím trónom. Pieseň, ktorú sa okrem tých stoštyridsaťštyritisíc nemôže nikto naučiť. Je to pieseň „*Božieho služobníka Mojžiša a pieseň Baránkova*“ – pieseň vyslobodenia. Len stoštyridsaťštyritisíc vykúpených sa ju môže naučiť, pretože je to pieseň ich života – života, aký nikto iný neprežil. „*To sú tí, čo... nasledujú Baránka, kamkoľvek ide.*“ Zo zeme boli prenesení ako živí, ako „*prvotina Bohu a Baránkovi*“ (Zj 15,2.3; Zj 14,1-5). „*Toto sú tí, čo prichádzajú z veľkého súženia*“ – prežili totiž súženie, akého nebolo odvtedy, čo sú ľudia na zemi. Prežili úzkosť Jákobovho súženia a boli bez Obhajcu pri konečnom vylíaní Božích rán. Boli však vyslobodení, lebo „*oprali si rúcha a zbielili v krvi Baránkovej*“. „*V ich ústach sa nenašla lož; sú bez poškrvny*“ pred Bohom. „*Preto sú pred trónom Boha a dňom i nocou mu slúžia v jeho chráme, a ten, čo sedí na tróne, bude ich ochraňovať.*“ Boli svedkami zeme spustošenej hladom a morom, keď slnko páľilo ľudí neznesiteľnou páľavou a oni sami prežívali utrpenie. Im platí uistenie: „*Nebudú už lačnieť ani žízniť, nebude na nich dorážať slnko, ani akákoľvek horúčava, lebo Baránok, ktorý je uprostred trónu, bude ich pásť, bude ich vodiť k prameňom vôd života a Boh im zotrie z očí každú slzu*“ (Zj 7,14-17).

Verní Boží svedkovia prechádzali v každom čase školou utrpenia, v ktorej boli tvrdo vychovávaní. Chodili úzkou cestou pozemského života a v peci súženia sa zbavovali povahových nečistôt. Pre Krista boli prenasledovaní, nenávidení a ohováraní. Bojovali v ťažkých životných zápasoch podobne, ako ich Pán, trpeli a prežívali bolestné sklamania. (649) Z vlastných skúseností poznávali zlobu hriechu, jeho moc, následnú vinu a biedu. S odporom sa od neho odvracali. Pán na ich

záchranu priniesol tú najväčšiu obeť, a toto vedomie ich pokoruje a súčasne napĺňa srdce vďačnosťou a chválou, ktorú bezhriешne bytosti nikdy celkom nedocenia. Milujú mnoho, lebo im bolo mnoho odpustené. Keďže mali podiel na Kristovom utrpení, budú mať podiel aj na jeho sláve.

Dedičia Božieho kráľovstva prichádzajú zo skromných príbytkov, chatrčí, väzníc, popravísk, hôr, pustatín, hrobiek a prímorských jaskýň. Na zemi „*trpeli núdzu, útlaky, príkoria*“ (Žid 11,37). Milióny verných zomreli v potupení, pretože neochvejne odmietali prijať klamné výmysly satana. Ľudské súdy ich súdili ako najhorších zločincov. Teraz však „*Boh sám je sudcom*“ (Ž 50,6). Pozemský rozsudok sa teraz mení. „*Pán, Hospodin... z celej zeme odstráni potupu svojho ľudu*“ (Iz 25,8). „*Budú ich volať: Svätý ľud, Vykúpenci Hospodinovi.*“ Boh rozhodol, že dostanú „*veniec namiesto popola, olej radosti namiesto smútočného rúcha, chválospev namiesto malomyselnosti*“ (Iz 62,12; 61,3). Už nebudú slabí, nebude ich tiesniť zármutok, nikto ich nebude rozháňať, nebudú utláčaní. Odteraz budú stále s Pánom. Pred jeho trónom budú stáť v skvostnejších šatoch, než aké kedy nosili najvznešenejší ľudia. Ich hlavy budú ozdobené tými najdrahšími korunami, než aké kedy nosili pozemskí vládcovia. Dni bolesti a náreku sa navždy skončili. Kráľ slávy im zotrel slzy z tváre, nieto už nijakých príčin zármutku. Vykúpení budú mávať palmovými ratolesťami a spievať ľúbozvučný chválospev. Postupne sa do spevu zapoja všetky hlasy a celým nebom bude znieť oslavný spev: „*Spása nášmu Bohu, sediacemu na tróne a Baránkovi.*“ Všetci obyvatelia neba odpovedia: „*Amen. (650) Dobrorečenie a sláva, múdrosť a vďaka, česť, moc i sila nášmu Bohu na veky vekov*“ (Zj 7,10.12).

V pozemských podmienkach len začíname chápať tú úžasnú tému vykúpenia. Svojím nedokonalým rozumom môžeme s celou vážnosťou uvažovať o hanbe a sláve, o živote a smrti, o spravodlivosti a milosti, ktoré sa spájajú v kríži. Ani s najväčším vypätím svojich duševných schopností nepochopíme vykúpenie v jeho celom význame. Človek nie je spôsobilý úplne obsiahnuť nezmernú veľkosť, dĺžku, šírku, hĺbku a výšku spasiteľnej lásky. Vykúpení nepochopia celý plán spásy ani vtedy, keď „*uvidia tvárou v tvár*“ a „*poznajú, ako ich Boh pozná*“. Prekvapená a žasnúca myseľ človeka bude po celú večnosť odhaľovať nové pravdy. Po skončení všetkých pozemských starostí, bolestí, pokušení a po odstránení všetkých príčin zla si vykúpení vždy budú jasne uvedomovať, čo všetko stála ich spása.

Budú stále premýšľať a spievať o Kristovom kríži. V oslávenom Kristovi budú vidieť Krista ukrižovaného. Nikdy nezabudnú, že Pán, ktorý svojou mocou stvoril a udržuje nespočetné svety v nekonečnom

vesmíre, milovaný Boží Syn, vládca nebies, ktorého radostne uctieujú cherubi a serafíni, sa ponížil, aby pozdvihol človeka, ktorý padol do hriechu. Nezabudnú, že za ľudský hriech znášal trest a hanbu, ani to, že nebeský Otec skryl pred ním svoju tvár tak, že mu nad úbohosťou strateného sveta puklo srdce a jeho utrpenie sa skončilo na golgotskom kríži. Skutočnosť, že Stvoriteľ všetkých svetov a Sudca všetkých stvorených bytostí odložil svoju slávu a z lásky k človekovi sa ponížil, bude vždy vzbudzovať obdiv a úctu vesmíru. Keď zástupy vykúpených budú hľadiť na svojho Vykupiteľa a v jeho tvári uvidia odlesk večnej slávy Otca, keď zahliadnu večný Boží trón a poznajú, že jeho kráľovstvo bude bez konca, nadšene zajasajú: (651) „*Hoden, hoden je Baránok, ktorý bol zabitý a zmieril nás s Bohom svojou drahou krvou!*“

Tajomstvo kríža vysvetľuje všetky ostatné tajomstvá. Vo svetle Golgoty sa všetky Božie vlastnosti, ktoré nás naplňali strachom a posvätnou bážňou, javia vznešene a príťažlivo. Milosť, добрota a otcovská láska sa spájajú so svätosťou, spravodlivosťou a mocou. Len keď budeme smieť pozorovať Božiu vznešenosť na tróne vesmíru, jeho velebnosť a vyvýšenosť a keď poznáme jeho povahu v prejavoch milosti, porozumieme ako nikdy predtým významu toho vzácneho oslovenia: „*Otče náš*“.

Pochopíme, že neskonale múdry Boh nemohol pripraviť plán našej záchrany bez obete svojho Syna. Odmenou za túto obeť mu bude radosť, že obnovenú zem naplnia vykúpené, sväté, šťastné a nesmrteľné bytosti. Radosť vykúpených, ktorá bude vo večnosti velebou Božej slávy, je ovocím Spasiteľovho boja s mocnosťami temnoty. Hodnota jediného zachráneného človeka je nebeskému Otcovi zadosťučinením za cenu, ktorú zaplatil za spásu sveta. Kristovi bude zadosťučinením pohľad na ovocie svojej veľkej obete. (652)

Zem bude zničená

„*Jeho hriechy sa nahromadili až po nebo a Boh si spomenul na jeho neprávosti. Do kalicha, do ktorého nalievala, nalejte jej dvojnásobne. Koľko sa sama oslavovala a hýrila, toľko jej dajte útrap a smútku, lebo si v srdci hovorí: Sedím ako kráľovná, nie som vdovou a neuzriem smútku. Preto v jednom dni prídu jej pliahy: smrť, smútok, hlad a ohňom bude spálená, lebo mocný je Pán, Boh, ktorý ju odsúdil. Plakať a nariekať budú nad ňou králi zeme, ktorí s ňou smilnili a hýrili... pre strach z jej útrap budú zd'aleka stáť a volať: Beda, beda, veľké mesto, Babylon, mocné mesto, lebo v jedinú hodinu prišiel na teba súd“ (Zj 18,5-10).*

„Kupci zeme“, ktorí „zbohatli z jeho nadmerného prepychu“ – „zo strachu z jeho útrap, budú plakať a žialiť a budú volať: Beda, beda, veľké mesto, odiate do kmentu, purpuru a šarlátu, ozdobené zlatom, drahokamami a perlami – lebo za jedinú hodinu bolo spustošené toľké bohatstvo“ (Zj 18,11.3.15-17).

Takýto trest má postihnúť Babylon vtedy, keď sa prejaví Boží hnev. Babylon totiž naplnil mieru svojej neprávosti a dozrel. Babylon je zrelý na zánik. (653)

Keď Boží hlas zmení údel vykúpených, strašné bude prebudenie tých, čo vo veľkom životnom zápase stratili všetko. Vtedy, keď Boh ponúkal svoju milosť, satan ich oslepil a oklamal a oni obhajovali svoj hriechy život. Bohatí boli pyšní, že majú viac než tí, ktorým sa zbohatnúť nepodarilo. Bezbožní ľudia však svoje bohatstvo získali prestupovaním Božích prikázaní. Nenasycovali hladných, neodievali nahých, nekonali spravodlivo, obchádzali milosrdenstvo. Sebecky sa starali len o svoju slávu a pocty od ľudí. Teraz prišli o všetko, na čom spočívalo ich velikášstvo, schudobneli a zostali bezmocní. Hroziť sa budú nad pádom svojich modiel, ktorým dali prednosť pred Stvoriteľom. Stali sa otrokmi pozemského bohatstva i svetských radostí a nesnažili sa zbohatnúť podľa Božej vôle. Preto sa ich život skončil prehrou. Z radostí a zábav im zostane horký blen a ich poklady stratia akúkoľvek cenu. Čo po celý život budovali, sa v okamihu zrúti. Boháči budú plakať nad troskami svojich nádherných domov a nad stratou svojho zlata a striebra. V tomto náreku ich však prepadnú obavy, že so svojimi modlami musia zahynúť aj oni.

Trpký žiaľ zovrie bezbožných nie nad tým, že trestuhodne zanedbávali Boha a svojich blížnych, ale nad tým, že zvíťazil Boh. Nebudú teda nariekať nad svojou bezbožnosťou, ale nad tým, že sa to s nimi tak tragicky skončilo. Všetky prostriedky by vynaložili na to, keby prehru mohli zmeniť na víťazstvo.

Pozorovali, ako práve tí, ktorých vysmievali a ktorých chceli zničiť, prešli bezpečne morom, prežili pohromy a zemetrasenia. Boh, ktorý je všetkým priestupníkom svojho zákona zničujúcim ohňom, svojmu ľudu je spoľahlivým útočiskom.

Duchovní, ktorí kvôli priazni u ľudí obetovali pravdu, teraz spoznávajú vplyv svojho učenia. Potvrdí sa im, že vševediace oko ich pozorovalo, keď kázali, pri rozhovore na ulici, či pri rôznych iných príležitostiach v každodennom styku s ľuďmi. (654) Zasiatym semenom bol každý citový prejav, napísaný riadok, vyslovené slovo, alebo vykonaný skutok, ktorý svojím vplyvom upokojoval ľudí v mylnej istote. V zničených a premárnených životoch ľudí svojho okolia uvidia žalostnú žatvu.

Pán ústami svojich prorokov povedal: „*Povrchne liečia ranu dcéry môjho ľudu a vravia: Pokoj, pokoj!, ale niet pokoja.*“ „*Srdce spravodlivého klamom privádzate do zúfalstva, zatiaľ čo ja som mu nespôsobil bolesť, a pretože posilňujete ruky bezbožného, aby sa nevrátil zo svojej zlej cesty a tak ostal nažive*“ (Jer 8,11; Ez 13,22).

„*Beda pastierom, ktorí strácajú a rozháňajú ovce mojej pastvy. Ja vás potrescem za vaše zlé skutky.*“ „*Kvíľte pastieri a kričte, a váľajte sa v prachu, predáci stáda, lebo sa naplnili dni, aby vás pobili a rozptýlili. Nebude útočiska pre pastierov ani úniku pre predákov stáda*“ (Jer 23,1.2; 25,34.35).

Duchovní spolu s ostatnými ľuďmi si uvedomia, že ich vzťah k Bohu nebol taký, aký mal byť. Pochopia svoj odboj proti Pôvodcovi dokonale spravodlivého a dobrého zákona. Prestupovaním Božích prikázaní spôsobili mnoho zla, nedorozumenia, nenávisť a nepriateľstva, takže celá zem sa stala veľkým bojiskom, semeniskom skazy. Tento obraz sa vyjaví tým, čo zavrhl pravdu a obľúbili si blud. Nijaký jazyk nebude môcť vyjadriť túžbu neposlušných a neverných ľudí po tom, čo navždy stratili – po večnom živote. Vysoko uznávaní ľudia pre svoje nadanie a výrečnosťvidia všetko v pravom svetle. Pochopia, o čo sa svojou neposlušnosťou voči Bohu pripravili, padnú k nohám tých, ktorých vernosť tupili a vysmievali a vyznajú, že Boh ich miloval.

Ľudia zbadajú, že boli oklamaní. Vzájomne sa budú obviňovať, že sa dostali do záhuby, všetci však budú svorne preklínať svojich duchovných vodcov. Neverní pastieri ich utešovali len príjemnými správami. Svojich poslucháčov nedostatočne varovali pred prestupovaním Božieho zákona, skôr osočovali tých, čo ho zachovávali. (655) Títo falošní učitelia budú teraz pred ostatnými zúfalo vyznávať, že ich výklady odporovali pravde. Zástupy ľudí prepadne zúrivosť. Budú volať: „*Sme stratení, a vy ste zapríčinili našu záhubu.*“ Ich hnev sa obráti proti nepravým pastierom. Tí, čo ich kedysi obdivovali, teraz ich budú preklínať. Rukám, ktoré ich žehnali, budú zlorečiť. Zbrane, ktoré mali vyhubiť Boží ľud, hubia bezbožných. Všade vzplanú zúrivé boje a krviprelievania.

„*Hukot prenikne až do končín zeme, lebo Hospodin má spor s národmi, ustanovuje súd nad každým telom. Bezbožných vydá meču napospas*“ (Jer 25,31). V šesťtisícročnom veľkom spore bojoval Boží Syn s celým zástupom nebeských poslov proti kniežaťu zla, pričom ľudí v záujme ich záchrany varoval a poučal. Všetci sa už rozhodli. Bezbožní prešli na stranu satana a s ním bojovali proti Bohu. Nadišla chvíľa, aby Boh obhájil česť svojho zneváženého zákona. Spor už nevedie len so satanom, ale aj s ľuďmi. „*Hospodin má spor s národmi. Bezbožných vydá meču napospas.*“

Boh označil znamením vyslobodenia tých, „ktorí vzdychajú a stenú pre všetky ohavnosti, ktoré sa pášu“. Prichádza anjel smrti. V Ezechielovom videní ho predstavujú ozbrojení muži, ktorí dostali rozkaz: „Vraždite starca, mládenca i pannu, dieťa i ženy, kým ich nevyhubíte. Avšak nepriblížte sa k nijakému mužovi, na ktorom je znak. Začnite od mojej svätyne! A tak začali od mužov, starších, ktorí boli pred chrámom,“ poznamenáva prorok (Ez 9,1-6). Záhuba sa začne od tých, čo mali byť duchovnými strážcami národa. Títo falošní strážcovia padnú prví. Tu už nebude ľútosti ani súcitu. Muži, ženy a deti – všetci zahynú. (656)

„Hospodin vychádza zo svojho miesta, aby potrestal nepravosť obyvateľov zeme; a zem odhalí krv vyliatu na ňu a nebude už zakrývať svojich zavraždených“ (Iz 26,21). „A touto ranou raní Hospodin všetky národy, ktoré bojovali proti Jeruzalemu: Telo im bude odhnivať, aj keď budú stáť na nohách, oči im budú zahnivať v jamkách a jazyk im zhnie v ústach. V ten deň zavládne medzi nimi veľký zmätok od Hospodina, takže jeden druhého chytia za ruku a ruka jedného siahne na ruku druhého“ (Zach 14,12.13). V zúrivom boji protichodných vášní a v prejave Božieho hnevu nezriedeného milosrdenstvom padnú bezbožní obyvatelia zeme – duchovní vodcovia, vládcovia i ľud, bohatí, chudobní, vznešení i jednoduchí. „V onen deň Hospodinom zbití budú ležať od jedného konca zeme po druhý, nebudú ich oplakávať ani zbierať, ani pochovávať“ (Jer 25,33).

Pri príchode Ježiša Krista budú bezbožní odstránení z povrchu celej zeme – zahynú dychom Pánových úst a slávou jeho príchodu. On uvedie svoj ľud do Božieho mesta a zem zostane pustá. „Hospodin spustoší zem a vyplieni ju; rozvráti jej povrch a rozptýli jej obyvateľov.“ „Zem bude celkom spustošená a celkom vylúpená, lebo Hospodin vyriekol toto slovo.“ „Zem pod svojimi obyvateľmi je znesvätená, veď prestúpili zákony a prekročili ustanovenia, zrušili večnú zmluvu. Preto kliatba zožerie zem a jej obyvatelia pykajú za svoje viny; preto miznú obyvatelia zeme“ (Iz 24,1.3.5.6).

Celá zem sa bude podobáť púšti. Jej povrch bude zboreniskom zemetrasením zničených miest a dedín, povyvracaných stromov, morom vyvrhnutých alebo zo zeme vytrhnutých skál s prepادلiskami, z ktorých boli zo základov vyvrátené vrchy. (657)

Potom nastane udalosť, ktorá symbolizovala posledný slávnostný úkon Dňa zmierenia. Keď sa skončila služba vo svätyni svätých a hriechy Izraela boli krvou prinesenej obete odstránené zo svätyne, pred Hospodina dovedli živého kozla a veľkňaz vyznal pred celým zhromaždením „všetky viny Izraelcov i všetky ich priestupky so všetkými ich hriechmi a uvalil ich na hlavu kozla“ (3 Moj 16,21). Podobne aj pri

dokončení zmierenia v nebeskej svätyni budú pred Bohom a nebeskými anjelmi i pred zástupmi vykúpených uvalené hriechy Božieho ľudu na satana. Boh vyhlási satana za pôvodcu všetkého zla, pretože k tomu zvädzal. Ako bol kozol vyhnaný do pustej krajiny, tak bude satan vypovedaný na vyludnenú a pustú zem.

Kniha Zjavenie hovorí o vypovedaní satana a vyludnení zeme na tisíc rokov. V proroctve je opísaný Kristov druhý príchod a záhuba bezbožných. O tom čítame: „*Videl som anjela zostupujúceho z neba. Mal kľúč od priepasti a v ruke veľkú reťaz. Zmocnil sa draka, toho starého hada, ktorým je diabol, satan, a sputnal ho na tisíc rokov. Hodil ho do priepasti, zavrel a zapečatil ju nad ním, aby už nezvädzal národy, kým sa nedovŕši tisíc rokov. Potom musí byť na krátky čas uvoľnený*“ (Zj 20,1-3).

Z iných textov Písma vyplýva, že výraz „*priepasť*“ znamená zem v pustom a temnom stave. Keď Písmo hovorí o zemi „*na začiatku*“, hovorí, že „*zem bola pustá a prázdna, tma bola nad prahlinou*“ (658) (1 Moj 1,2). V proroctve je náznak, že sa do tohto stavu aspoň čiastočne vráti. Pri pohľade do budúcnosti, na veľký Boží deň prorok Jeremiáš zvolal: „*Pozrel som na zem, a hľa, beztvárna je a pustá; aj na nebesá, ale ich svetla nebolo. Pozrel som na vrchy,... chveli sa, i všetky kopce sa klátili. Pozrel som, a nebolo človeka a všetko nebeské vtáctvo uletelo. Pozrel som a hľa, ovocný sad bol púšťou a všetky jeho mestá sa zrúcali*“ (Jer 4,23-26).

Tu bude teda satan žiť so svojimi stúpenkami tisíc rokov. Bude obmedzený len na zem a nebude mať prístup do vesmíru, aby nemohol pokúšať a zvädzať bezhriešne bytosti. V tomto zmysle bude satan „*zviazaný*“. Nebude mať nikoho, na kom by mohol skúšať svoju moc. Nebude môcť nikoho zvädzať a ničiť, čo bolo po tisícročia jeho jedinou záľubou.

Prorok Izaiáš, ktorý vo videní sledoval satanovo zvrhnutie, volal: „*Ach, ako si spadol z neba, ty jasná hviezda, syn rannej zory; zoťatý si na zem, ty, ktorý si premáhal národy. Povedal si si v srdci: Vystúpim do nebies, hore nad Božie hviezdy vyvýšim svoj trón. Podobný budem Najvyššiemu. Musíš však zostúpiť do podsvetia, do najhlbšej jamy. Tí, čo ťa uvidia, uvažovať budú o tebe: Či je to ten muž, ktorý vzrušoval zem a otriasal kráľovstvami? Ktorý svet obracal na púšť a rúcal jeho mestá, ktorý svojich väzňov nepúšťal domov?*“ (Iz 14,12-17).

Satan šesťtisíc rokov „*vzrušoval zem*“ svojou vzburou. „*Svet obracal na púšť a rúcal jeho mestá.*“ „*Svojich väzňov nepúšťal domov*“. Šesťtisíc rokov väznil Boží ľud a držal by ich spútaných navždy. Kristus však zničil jeho okovy a väzňov vyslobodzuje. (659)

Zo satanovej moci sú vymanení aj bezbožní, takže zostáva len s tými, ktorí sa pridali k nemu na začiatku. Teraz má možnosť uvedomiť si, aké zlo spôsobil hriech. *„Všetci králi národov spočívajú v sláve, každý v svojej hrobke. Ty si však vyhodенý zo svojho hrobu ako ohavný výhonok. V hrobe sa s nimi nespojíš, lebo si zničil vlastnú krajinu, vraždil si vlastný ľud“* (Iz 14,18-20).

Tisíc rokov bude satan blúdiť po spustošenej zemi a hľadiť na výsledok svojej vzbury proti Božiemu zákonu. Bude to preňho strašné utrpenie. Po svojom páde do hriechu horlivo pracoval a nemal čas nad tým premýšľať. Nakoniec zbavený moci môže uvažovať, aké dielo konal odvtedy, čo sa vzbúril proti Božej vláde. V hrôze musí očakávať budúcnosť a zaslúžený trest za všetko páchané zlo a za hriechy, ku ktorým ľudí zvedol.

Porážka satana bude pre Boží ľud šťastím a požehnaním. Prorok napísal: *„V deň, keď ti Hospodin dožičí odpočinutia od bolestí, zmietania a od tvrdej služby, ktorou ťa zotročovali, prednesieš túto výpoveď o babylonskom kráľovi (ktorý tu predstavuje satana). Ako sa upokojil poháňač!... Hospodin zlámal prút bezbožných, palicu panovníkov, čo v prudkej zlosti bila národy neprestajnými údermi, čo v hneve opanúvala kmene nelútostným deptaním“* (Iz 14,3-6).

Počas tohto tisícročia, medzi prvým a druhým vzkriesením bude sa nad bezbožnými konať súd. Apoštol Pavol o ňom hovorí ako o udalosti, ktorá sa odohrá po druhom príchode Ježiša Krista. *„Preto nesúďte nič predčasne, kým nepríde Pán, ktorý vynesie na svetlo, čo je skryté v tme a odhalí zámery srdca“* (660) (1 Kor 4,5). Prorok Daniel napísal, že: *„Vekom starý prislúžil právo svätým Najvyššieho“* (Dan 7,22). V tomto čase budú spravodliví vládnuť ako Boží *„králi a kňazi“*. Apoštol Ján v knihe Zjavenie napísal: *„Videl som tróny, na ne sa posadili tí, ktorým bola daná moc súdiť.“* *„Budú kňazmi Boha a Krista a budú s ním kralovať tisíc rokov“* (Zj 20,4.6). Práve vtedy podľa predpovede apoštola Pavla *„svätí budú súdiť svet“* (1 Kor 6,2). Vykúpení budú spolu s Kristom súdiť bezbožných, ich skutky budú porovnávať s knihou zákona, s Písmom a o každom prípade rozhodnú podľa toho, ako človek na svete žil. Potom každému vymerajú trest podľa jeho skutkov a výsledok zaznamenajú k jeho menu v knihe smrti.

Kristus a jeho ľud budú súdiť aj satana s anjelmi, ktorí sa k nemu pridali. Apoštol Pavol napísal: *„Neviete, že budeme súdiť anjelov?“* (1 Kor 6,3). Júda napísal, že *„anjelov..., ktorí si nezachovali svoju pôvodnú hodnosť, ale opustili svoj vlastný príbytok, drží v tme vo večných putách, kvôli súdu veľkého dňa“* (Júda 1,6).

Po uplynutí tisícročia bude druhé vzkriesenie. Vtedy budú vzkriesení bezbožní a postavia sa pred Boha, aby prijali vynesený rozsudok. Kniha Zjavenie opisuje vzkriesenie vykúpených a dodáva: „*Ostatní mŕtvi neožili, kým sa nedovŕšilo tisíc rokov*“ (Zj 20,5). Prorok Izaiáš o bezbožných napísal: „*Pozbierajú ich ako väzňov do jamy a budú zavretí pod zámkou a po mnohých dňoch budú potrestaní*“ (Iz 24,22). (661)

Koniec veľkého sporu

Ježiš Kristus sa po skončení tisícročia opäť vráti na zem. Pri tomto návrate ho bude sprevádzať zástup vykúpených ľudí i anjelov. Zostúpi v sláve svojej velebnosti a na jeho rozkaz vstanú zo svojich hrobov bezbožní mŕtvi a oznámi sa im rozsudok. Bude to nespočítateľný zástup. „*Je ich toľko ako morského piesku*“ (Zj 20,8). Ako sa však líšia od tých, čo vstali z mŕtvych pri prvom vzkriesení. Spravodliví vyšli premenení, v rúchu večnej mladosti a krásy. Bezbožní však nesú stopy choroby a smrti.

Všetci v tomto obrovskom zástupe uvidia slávu Božieho Syna a akoby jedným hlasom zvolajú: „*Požehnaný, kto prichádza v mene Pánovom!*“ Tieto slová však nezazneli z podnetu lásky ku Kristovi. Z nechotných úst si ich vynútila sila pravdy. Ako si bezbožní ľudia do hrobu ľahli, tak z nich povstávajú, s rovnakým pocitom nepriateľstva voči Kristovi a rovnako odbojne. Nebude im poskytnutý nijaký čas milosti na nápravu spáchaných hriechov. Nemalo by to nijaký zmysel. V ich hriešnom živote nenastal nijaký odmäk srdca. Predĺžený čas milosti by prežili rovnako ako čas prežitý na zemi. Nebrali by ohľad na Božie požiadavky a rovnako by sa búrili proti Bohu.

Kristus zostúpi na Olivový vrch, odkiaľ sa po svojom zmŕtvychvstaní odobral do neba a kde anjeli opakovali prísľub o jeho návrate. Prorok napísal: (662) „*Vtedy príde Hospodin, môj Boh a všetci svätí s ním.*“ „*V ten deň zastanú jeho nohy na Olivovom vrchu, ktorý leží východne od Jeruzalema, takže sa Olivový vrch rozštiepi spoločne na východ a na západ. Vznikne veľmi veľké údolie.*“ „*Hospodin bude kráľom nad celou zemou. V ten deň bude Hospodin jediný a jeho meno jediné*“ (Zach 14,5.4.9). Keď Nový Jeruzalem zostúpi z neba v oslňujúcej sláve, spočinie na mieste pripravenom a očistenom na jeho príchod a Kristus so svojím ľudom i anjelmi vstúpi do Svätého mesta.

V tom čase sa bude satan chystať na záverečný boj o nadvládu. V predchádzajúcom stave bezmocnosti a bez možnosti konať svoje zákerné dielo bol tento vládca zla nešťastný a bezradný. Pri pohľade na toľké zástupy tých, čo vstali z mŕtvych a ktorých má na svojej strane, mu

nádej ožije a rozhodne sa ďalej pokračovať v boji proti Bohu. Pod svoju zástavu zvolá všetky zástupy odsúdcov a pokúsi sa spolu s nimi uskutočniť svoje zámery. Bezbožní ľudia sú totiž satanovými zajatcami. Keď odmietli Krista, prijali vládu pôvodcu vzbury. Oni ochotne prijímajú jeho návrhy a splnia jeho príkazy. Aj vtedy sa bude správať podľa svojej pôvodnej ľsti a neprizná sa, že je satanom. Predstaví sa ako vládca sveta, ktorý bol nezákonne pripravený o svoje dedičstvo, ako ochranca svojich oklamáných stúpcov s uistením, že z hrobu ich vyvedol vlastnou mocou a chce ich brániť pred najtvrdšou tyraniou. Satan využije Kristovu neprítomnosť medzi ľuďmi na zemi a bude robiť divy v snahe podprieť svoje tvrdenia. Zo slabých budú silní a všetkým vdýchne svojho ducha a svoju silu. Navrhne im boj proti vykúpeným a sľubuje víťazstvo nad Božím mestom. Diabolsky sa bude radovať nad nespočítateľným zástupom tých, ktorí vstali z mŕtvych a oznámi, že ako ich vodca mesto dobyje, znova získajú svoj trón a svoju vládu. (663)

V tom ohromnom zástupe budú jednotlivci z predpotopných dlhovekých generácií ľudia zdatných postáv a bystrého umu, ktorí pod nadvládou démonických síl venovali všetky svoje schopnosti snahe vyniknúť. Boli to ľudia, ktorých obdivuhodné umelecké diela prebúdžali v ostatných ľuďoch úctu k ich nadaniu. Ich krutosť a zlé zámery však poškvrnili zem a v človekovi znehodnotili Boží obraz. Títo ľudia si u Boha priamo vynútili, aby ich navždy vymazal spomedzi svojho stvorenstva. Medzi tými, čo vstali z hrobu, budú králi, vojvodcovia, ktorí si podmanili národy, silní muži, nikdy neporazení, i ctibažní vojaci, pred príchodom ktorých sa zachvievali kráľovstvá. Smrťou sa ich podstata nezmenila. Po vzkriesení budú v myšlienkach pokračovať tam, kde pri smrti prestali, s rovnakou dobyvačnou túžbou, aká ich hnala vtedy, keď zomierali.

Satan sa bude radiť so svojimi stúpcami, s vladármi, dobyvateľmi a udatnými bojovníkmi. Usúdia, že nad oveľa menším počtom obyvateľov Božieho mesta môžu obrovské zástupy služobníkov zla ľahko a rýchlo zvíťaziť. Treba teda zosnovať plány, ako sa zmocniť bohatstva a nádhery Nového Jeruzalema. Príprava na boj sa bezodkladne začne. Úspešní velitelia začnú vyzbrojovať zástupy bojovníkov a zostavovať bojové šíky jednotlivých oddielov.

Konečne zaznie rozkaz na útok a nesčíselné množstvo bojovníkov sa ženie vpred. Nijaký pozemský dobyvateľ nikdy nezhrmaždil do boja toľko vojska odvtedy, čo sa začali vojny na zemi. Hlavným veliteľom tejto armády je mocný vojvodca satan a stúpenci zla sústredia všetky svoje sily na záverečný boj. V jeho armáde budú králi a vojvodcovia s nespočetnými bojovníkmi. Presne zoradené šíky budú postupovať po hrboľatom teréne k Božiemu mestu. Na Kristov príkaz budú brány

Nového Jeruzalema zatvorené. Satanské vojská obklúčia mesto a budú sa pripravovať na útok. (664)

Potom sa Kristus znova zjaví svojim nepriateľom. Na žiarivozlatom podklade sa nad mestom ukáže aj veľký, vyvýšený trón. Naň sa posadí Boží Syn a okolo neho sa zhromaždia obyvatelia jeho kráľovstva. Ľudská reč nevie vyjadriť Kristovu moc a vznešenosť. Syna zahaľuje sláva večného Otca. Jas jeho prítomnosti naplní Božie mesto, prenikne bránami a zaplaví celú zem.

V bezprostrednej blízkosti trónu budú bývalí horliví stúpenci satana, ktorí boli „vytrhnutí ako hlaveň z ohňa“ a oddane nasledovali svojho Spasiteľa. Pri nich budú tí, čo dosiahli dokonalosť kresťanskej povahy v prostredí zamorenom klamstvom a neverou, tí, čo Boží zákon zachovávali aj vtedy, keď ho kresťanský svet neuznával. Budú tu aj milióny tých, ktorí pre svoju vieru boli v priebehu stáročí mučení. Bude tu stáť „veľký zástup, ktorý nikto nemohol spočítať; z každého národa, kmeňa, ľudu a jazyka... pred trónom a pred Baránkom. Oblečení boli do bieleho rúcha, v rukách mali palmové ratolesti“ (Zj 7,9). Ich boj sa skončil, zvíťazili. Bežali o závod a získali cenu. Palmová ratolešť v ich rukách je symbolom víťazstva, biele rúcho znamením Kristovej nepoškvrnenej spravodlivosti, ktorou boli zaodetí.

Vykúpené zástupy budú spievať chválospev, ktorý sa bude rozliehať nebeskou klenbou: „Spása nášmu Bohu, sediacemu na tróne a Baránkovi“ (Zj 7,10). K tomuto chválospevu sa pripoja zástupy serafínov i ostatní anjeli. Pri pohľade na satanovu moc a zlobu si vykúpení uvedomia ako nikdy predtým, že víťazstvo im umožnila len moc Ježiša Krista. Nikto z celého zástupu nebude spásnu zásluhu pripisovať sebe, vlastnej sile a добрote. Nikto nebude spomínať na to, čo vykonal alebo vytrpel. Obsahom každej piesne, témou každého chválospevu bude: Spasenie patrí nášmu Bohu a Baránkovi. (665)

Pred zhromaždenými obyvateľmi neba izeme sa uskutoční korunovácia Božieho Syna. Potom s najvyššou mocou zvrchovaného Vládcu vynesie Kráľ kráľov rozsudok nad tými, čo sa vzbúрили proti jeho vláde, a spravodlivo posúdi tých, čo prestupovali jeho zákon a utláčali jeho ľud. Prorok napísal: „Videl som veľký biely trón i toho, ktorý na ňom sedel. Pred ním utiekla zem i nebo a už nebolo pre ne miesta. Videl som mŕtvych, veľkých i malých; stáli pred trónom. Otvorili sa knihy. Aj iná kniha sa otvorila, kniha života. Mŕtvi boli súdení na základe zápisov v knihách podľa svojich skutkov“ (Zj 20,11.12).

Len čo sa knihy záznamov otvoria a Kristus sa podíva na bezbožných, všetkým prídu na myseľ hriechy, ktorých sa v živote dopustili. Uvedomia si, kde sa spreneverili čistote a nevinnosti a ako ich

svojvoľnosť a vzburá zvedli k prestupovaniu Božieho zákona. Akoby ohnivým písmom uvidia záznamy o pokušeníach, ktorým nerozvážne podľahli, ako aj požehnaná, ktoré zneužili. Uvidia Božích poslov, ktorých neláskavo odmietli, pripomenú si výstrahy, ktoré zanedbali, ako aj ponuky Božej milosti, ktoré ich spurné srdce zavrholo.

Nad trónom sa zjaví kríž a ako v panoramatickom výjave sa ukáže Adamovo pokušenie, pád, aj všetky dejstvá plánu vykúpenia. Chudobné narodenie Spasiteľa, roky učenívo a poslušne prežitej mladosti, jeho krst v Jordáne, pôst a pokušenie na púšti, jeho verejné pôsobenie, počas ktorého vyjavoval ľuďom tie najvzácnejšie Božie požehnaná. Ďalej sa ukážu dni plné skutkov lásky a milosrdenstva, noci modlitieb a bdelej osamelosti v horskom ústraní, výjavy závistlivých intríg, nenávisť a zloby, ktorými sa mu ľudia odplácali za jeho dobrotu. Vyjaví sa strašný a tajomný duševný zápas v Getsemanskej záhrade pod tarchou hriechov celého sveta i zrada, ktorá ho vydala do rúk rozzúreného davu, (666) ako aj udalosti onej hrôzostrašnej noci. Ukáže sa bezbranný väzeň, ktorého opustili milovaní učeníci a do súdnej siene pred Piláta viedli jeruzalemskými ulicami suroví žoldnieri, aby ho pred zbabelým a krutým Herodesom zosmiešňovali, urážali, mučili a nakoniec odsúdili na smrť.

Pred rozochveným davom nakoniec prebehnú posledné obrazy dejstva. Tichý Trpiteľ ide na Golgotu, Vládca vesmíru pribíjajú na kríž, kde sa spupní kňazi a hlučná zberba vysmievajú z jeho smrteľného zápasu a kde za nadprirodzenej tmy, zemetrasenia, pukania skál a otvárania hrobov dokonáva Vykupiteľ sveta.

V týchto strašných výjavoch je presne zachytená skutočnosť. Satan, jeho služobníci spolu s jeho zajatcami sa nebudú môcť odvrátiť od toho, na čo musia hľadiť. Každý jednotlivec sa rozepamätá na všetko, čo vykonal. Herodes, ktorý dal vyvraždiť nevinné betlehemské deti, aby zahubil izraelského Kráľa. Herodiada si uvedomí vinu za smrť Jána Krstiteľa podobne ako podkupný Pilát, posmievajúci sa vojaci, kňazi, predstavitelia ľudu a rozvášnený dav volajúci: „*Jeho krv na nás a na naše deti!*“ – všetci budú s hrôzou sledovať svoje previnenia. Márna bude snaha skryť sa pred vznešenou vážnosťou Kristovej tváre, vyžarujúcej slávu slnka. Naproti tomu každý vykúpený zloží svoju korunu z hlavy k nohám Spasiteľa a vyzná: „*Zomrel za mňa!*“

V zástupe vykúpených budú Kristovi učeníci, statočný Pavol, horlivý Peter, milovaný a milujúci Ján, ich verní bratia a s nimi davy mučeníkov. Medzitým budú za hradbami mesta spolu so všetkými odpornými a ohavnými ľuďmi tí, čo Božích verných prenasledovali, väznili a zabíjali. Nero ako stelesnená neresť a krutosť bude svedkom radosti a plesania tých, ktorých kedysi mučil, aby mal z utrpenia diabolské potešenie. (667) Bude tam i jeho matka, aby videla výsledok svojich intríg a poznala, že

po nej zdedené zhubné črty a vášne, ktoré svojím vplyvom a príkladom len umocňovala, priniesli ovocie strašných a odporných zločinov.

Budú tam aj duchovní, kňazi a preláti, ktorí sa pokladali za Kristových služobníkov, a pritom používali mučidlá, žaláre a zapálené hranice, aby ovládli svedomie ľudí. Budú tam aj spupní a svojvoľní veľkňazi cirkevno-mocenského systému, ktorí sa povyšovali nad Boha a opovážili sa meniť zákony Najvyššieho. Títo pokryteckí cirkevní hodnostári sa budú musieť pred Bohom zodpovedať za všetko, čo by radi pokladali za utajené. Príliš neskoro spoznajú, že Vševediaci berie svoj zákon vážne a v nijakom prípade neprehliada vinu. Vtedy poznajú, že Kristus stotožňuje svoje záujmy so záujmami svojho ľudu a pochopia hlboký význam jeho slov: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili“ (Mat 25,40).

Celý bezbožný svet bude stáť pred Božím súdom obvinený z velezrady proti Božej vláde. Nebude nikoho, kto by mohol obvinených obhajovať, nemajú sa čím ospravedlniť a Pán nad nimi vynesie rozsudok večnej smrti.

Potom už bude všetkým jasné, že odplatou za hriech nie je sloboda a večný život, ale otroctvo, sebazničenie a smrť. Bezbožní pochopia, o čo ich vzbura proti Bohu pripravila. Zavrhli ponuku nevystihnuteľnej večnej slávy. Túžba po nej je teraz už márna. Odsúdení budú volať: „*To všetko sme mohli získať, ale rozhodli sme sa na to ani nemyslieť. Aká to zaslepenosť! Pokoj, šťastie a česť sme vymenili za biedu, hanbu a zúfalstvo.*“ Uznajú, že z neba sú navždy vylúčení oprávnene, pretože celým svojím žitím dávali vlastne najavo: „*Nechceme, aby tento človek (Ježiš) nad nami kraloval*“ (Luk 19,14).

Korunovácia Božieho Syna bude bezbožným pripadať ako sen. V jeho rukách uvidia dosky Božieho zákona, zásady, ktoré zavrhli a prestupovali. (668) Budú svedkami údivu a nadšenia vykúpených pri oslave Krista a keď pred hradbami mesta poznajú dôvod jasotu, všetci spoločne zvolajú: „*Veľké a obdivuhodné sú tvoje skutky, Pane, Bože vševládny. Spravodlivé a pravdivé sú tvoje cesty, Kráľ národov*“ (Zj 15,3). Vtedy padnú na zem a poklonia sa Kniežaťu života.

Kristova sláva a vznešenosť satana ochromia. Kedysi bol strážnym cherubom a teraz bude spomínať, čo svojou vzburou stratil. Ako sa zmenil tento skvúci sa anjel nazývaný „*Ranná zora*“, ako len hlboko padol! Navždy bol vylúčený spomedzi tých, čo si ho vtedy ctili. Vidí, ako na hlavu Ježiša Krista kladie korunu vznešený a krásny anjel a vie, že na jeho mieste mohol stáť on sám.

Bude spomínať na domov z čias svojej nevinnosti, čistoty, pokoja a šťastia, kým nezačal reptáť proti Bohu a závidieť Božiemu Synovi.

Jeho osočovanie, vzbura, klamstvá, ktorými si vymámil súcit a podporu anjelov, jeho tvrdohlavý odpor k akémukoľvek Božiemu pokusu o nápravu s ponukou Božieho odpustenia – na to všetko sa živo rozpamätá. Zamyslí sa nad svojím zhubným vplyvom na ľudí i nad jeho strašnými následkami: nad vzájomnou nevraživosťou, ničením života, nad vzostupom a zánikom kráľovstiev, nad pádom trónov, radom vojen, sporov a revolúcií. Spomenie si na trvalú snahu mariť Kristovo dielo a človeka stále viac zotročovať. Spomenie si, že jeho diabolské úklady nemohli zničiť tých, čo verili Kristovi. Pri pohľade na svoje kráľovstvo ako výsledok svojho úsilia uvidí len úpadok a skazu. Zástupu odsúdených predstavil Božie mesto ako korisť, ktorá nevyžaduje veľkú námahu, hoci dobre vie, že to nie je pravda. V priebehu odvekého sporu bol stále znova porázaný a nútený vzdávať sa. Príliš dobre pozná Božiu moc. (669)

Pôvodca vzbury sa síce vždy snažil ospravedlniť svoje konanie a dokázať, že ju zavinila Božia vláda. Používal na to všetok svoj um. Pracoval obozretne a systematicky. Úspešne zvedol veľké zástupy, aby prijali jeho výklad veľkého sporu dejín. Tento arcizvodca po tisícročia predstavoval lož ako pravdu. Teraz však prišiel čas, keď Boh vzburu s konečnou platnosťou víťazne premôže a odhalí satanovo dielo i povahu. Svojím posledným pokusom zvrhnúť Krista z trónu, premôcť Boží ľud a dobyť Božie mesto pôvodca zla odkryje svoju pravú tvár. Tí, čo sa k nemu pridali, pochopia, že jeho úsilie je celkom márne. Nasledovníci Krista a verní Boží anjeli poznajú v celom rozsahu satanove zákerné skutky proti Božej vláde. Nakoniec sa od neho všetci s odporom odvrátia.

Satan pochopí, že z neba sa vyradil vedomou vzburou. Svoje schopnosti zneužil na boj proti Bohu. V čistote, pokoji a súlade neba by prežíval nevýslovné muky. Jeho námietky proti Božiemu milosrdenstvu a spravodlivosti konečne zmĺknu. Obvinenia vznášané proti Bohu dopadnú celou váhou naňho samého. Aj satan sa skloní a uzná, že rozsudok vynesený nad ním je spravodlivý.

„Kto by sa nebál, Pane, a neoslavoval tvoje meno? Pretože ty jediný si svätý; všetky národy prídu a tebe sa budú klaňať, lebo sa zjavili tvoje spravodlivé súdy“ (Zj 15,4). V odvekom spore sa teraz vysvetlí každá otázka pravdy a klamu. Všetkým rozumným bytostiam sa objasnia následky vzbury, ovocie prestupovania Božích prikázaní. Celý vesmír mohol vidieť rozdiel medzi vládou satana a vládou Božou. Satana odsúdili jeho vlastné skutky. Božia múdrosť, spravodlivosť a добрôta budú navždy obhájené. Všetci poznajú, že v odvekom spore každý Boží čin mal na zreteli trvalé dobro Božieho ľudu i všetkých stvorených svetov. (670) *„Nech ťa chvália, Hospodine, všetky tvoje skutky, nech tí dobrorečia tvoji zbožní“* (Ž 145,10). Dejiny hriechu budú večným

dôkazom, že šťastie všetkých stvorených bytostí súvisí s existenciou Božieho zákona. Pri zvažovaní všetkého, čo sa v priebehu odvekého sporu udialo, celý vesmír – verný i odbojný – jednohlasne zvolá: „*Spravodlivé a pravdivé sú tvoje cesty, Kráľ národov*“ (Zj 15,3).

Celý vesmír vie, akú veľkú obeť priniesol Otec a Syn na záchranu ľudstva. Nadišla chvíľa, aby Kristus zaujal svoje oprávnené miesto a bol oslávený nad všetky panstvá, mocnosti a aby jeho meno bolo zvelebené nad všetky ostatné mená. Pre budúcu radosť – aby k sláve mohol priviesť mnohých synov – vytrpel kríž a podstúpil pohanenie. Aj keď šlo o nepredstaviteľne veľkú bolesť a potupu, radosť a sláva sú ešte väčšie. Kristus pri pohľade na vykúpených, v ktorých sa po premene objaví jeho obraz, uvidí v ich tvárach kráľovskú podobu – výsledok svojho obetavého úsilia a bude spokojný. Potom svojím mocným hlasom, ktorý budú počuť všetky zástupy spravodlivých i bezbožných, oznámi: „*Pozrite, týchto som vykúpil svojou krvou! Kvôli nim som trpel i zomrel, aby mohli byť večne so mnou.*“ Zhromaždení okolo trónu, oblečení v bielom rúchu, prejavia svoju vďačnosť chválospevom: „*Hoden je Baránok, ktorý bol zabitý, prijať moc, bohatstvo, múdrosť, silu, česť, slávu i dobrorečenie*“ (Zj 5,12).

Aj keď satan musel uznať Božiu spravodlivosť a skloniť sa pred Kristovou zvrchovanosťou, jeho povaha sa nezmenila. Duch vzbury sa v ňom znova prejaví ako pustošivý príboj. V šialenom záchvate zúrivosti sa rozhodne nepoddať sa. Prichádza chvíľa jeho zúfaleho útoku proti Vládcovi neba. (671) Medzi svojimi poddanými sa vynasnaží podnieť rovnakú zlobu a strhnúť ich do okamžitého útoku. Vtedy však už nikto z nespočítateľných miliónov, ktoré kedysi zviedol do vzbury, jeho vládu neuzná. Jeho moc sa končí. Bezbožní budú nenávidieť Boha i satana. Pochopili však beznádejnosť svojej situácie, že proti Bohu nemôžu zvíťaziť. To ale umocní v nich nenávisť voči satanovi i k tým, ktorí mu pomáhali šíriť jeho klamstvá, a teraz sa s démonickou zúrivosťou obrátia proti nim.

Pán hovorí: „*Pretože si sa vo svojej mysli pokladal za rovného Bohu, preto privediem proti tebe cudzie násilnícke národy, tie vytasia svoje meče proti kráse tvojej múdrosti a znesvätia tvoj lesk. Zvrhnú ťa do jamy.*“ „*A tak som ťa v nemilosti zahnal. A cherub uzavierajúci prístup ťa odstránil spomedzi ohnivých kameňov. Zhodil som ťa na zem, pred kráľov som ťa postavil, aby mali z teba divadlo. Vyviedol som oheň z teba, a ten ťa strávil; zmenil som ťa na popol na zemi pred očami všetkých, ktorí ťa vidia. Všetci, čo ťa poznajú medzi národmi, zdesili sa nad tebou. Hrozný koniec ťa stihol a nebude ťa nikdy viac*“ (Ez 28,6-8.16-19).

„*Každá hrmotne dupotajúca obuv a v krvi pováľaný plášť zhorí.*“ „*Lebo Hospodin je nahnevaný na všetky národy a nazlostený na všetky ich voje. Určil ich hubiacej kliatbe, vydal ich na zabitie.*“ „*Dážd' žeravého*

uhlia a síry spustí na bezbožníkov, horúci vietor bude ich údelom“ (ROH Iz 9,5; ECAV Iz 9,4; 34,2; Ž 11,6). Od Boha zostúpi z neba oheň. Zem sa roztvorí, ukážu sa zbrane ukryté v jej hĺbinách. Z každej priepasti vyšľahnú požierajúce plamene a neodolajú ani skaly. Prišiel deň horiaci ako pec. Živly sa rozplynú v požiari, zem a všetko, čo je na nej, bude spálené. (Mal 3,19; 2 Pet 3,10) Povrch zeme bude ako rozpustená hmota – obrovské vriace ohnivé more. (672) Bude to čas súdu a záhuby bezbožných – „*Hospodin určil deň pomsty, rok odplaty odporcom Siona*“ (Iz 34,8).

Bezbožní dostanú odplatu na zemi (Prísl 11,31). Stanú sa „*slamou a prichádzajúci deň ich spáli, vraví Hospodin mocnosť*“ (Mal 3,19). Niektorí zomrú v okamihu, iní budú trpieť mnoho dní. Všetci budú potrestaní „*podľa svojich skutkov*“. Keďže vina za hriechy spravodlivých bola prenesená na satana, ten bude trpieť nielen za svoju vzburu, ale za všetky hriechy, ku ktorým zvedol Boží ľud. Jeho trest bude väčší než tresty tých, ktorých podviedol, utrpenie dlhšie než tých, ktorých zvedol k pádu. V očistných plameňoch nakoniec zahynú všetci, čo si zvolili cestu zla, koreň i ratolesti – satan je koreň, jeho nasledovníci sú ratolesti. Trest za prestúpenie zákona dopadne na nich v celom rozsahu, požiadavkám spravodlivosti sa urobí zadosť. Nebesá i zem pri pohľade na to potvrdia, že Boh je spravodlivý.

Satanovo skazonosné dielo sa navždy skončí. Počas šiestich tisícročí uskutočňoval svoje zhubné zámery, na zemi šíril biedu a vo vesmíre pôsobil zármutok. Všetky stvorené bytosti bolestne vzdychali ako rodička pri pôrode. Nakoniec však budú navždy zbavené jeho prítomnosti a pokušení. „*Odpočíva, pokoj má celá zem, prepuká vo zvučný jasot*“ (Iz 14,7). V celom vesmíre sa bude ozývať chválorečenie a víťazný jasot. Bude to znieť „*akoby hlas veľkého zástupu, a akoby hlas mnohých vôd, a akoby hlas mocných hromov, ktorý volal: Haleluja! Lebo začal kraľovať Pán, náš Boh vševládny*“ (Zj 19,6).

Kým bude na zemi ničivý oheň, vykúpení budú v bezpečí Svätého mesta. Nad tými, čo vstali z mŕtvych pri prvom vzkriesení, druhá smrť nemá nijakú moc. Kým je Boh pre bezbožných „*stravujúcim ohňom*“, svojmu ľudu je „*slnkom a štítom*“ (Zj 20,6; Ž 84,12). (673)

„*Videl som nové nebo a novú zem. Lebo prvé nebo a prvá zem sa pominuli a ani mora už niet*“ (Zj 21,1). Oheň, ktorý zničí bezbožných, očistí zem. Stopa zla bude z nej odstránená. Nebude nijaké večne horiace peklo, ktoré by vykúpeným pripomínalo strašné následky hriechu.

Jedinou pripomienkou budú stopy po ukrižovaní, ktoré nášmu Spasiteľovi zostanú navždy. Na jeho ranenej hlave, v jeho boku, na jeho rukách a nohách zostanú jazvy po strašnom skutku, ktorý spôsobil

hriech. Prorok predstavil Krista v jeho budúcej sláve takto: „*Lúče mu z ruky šľahajú a tým je zahalená jeho moc*“ (Hab 3,4). Prebodnutý bok, s prúdom vytekajúcej krvi, ktorá zmierila človeka s Bohom, je zdrojom Spasiteľovej slávy a v ňom „*je zahalená jeho moc*“. Vďaka svojej výkupnej obeti má „*moc zachraňovať*“ (Iz 63,1). Spasiteľ má moc spravodlivo naložiť so všetkými, čo pohrdli Božou milosťou. Stopy poníženia sú jeho najvyššou poctou. Po nekonečné veky budú golgotské rany zvelebovať Krista a hlásať jeho moc.

„*Ty, veža stáda, pahorok dcéry Sion, k tebe sa dostaví, príde prvotné vladárstvo.*“ (Mich 4,8). Na ten čas túžobne čakali praví veriaci odvtedy, čo plamenný meč vyhnal prvých ľudí z raja, čakali na čas, „*aby sme ako jeho vlastníctvo boli vykúpení na chválu jeho slávy*“ (Ef 1,14). Zem pôvodne zverená človekovi ako jeho kráľovstvo, ktoré mu satan podvodne odcudzil, sa z dlhej nadvlády tohto mocného nepriateľa vráti slávnym plánom vykúpenia do pôvodného stavu. Všetko, čo hriech zničil, bude napravené. „*Takto vraví Hospodin..., ktorý sformoval zem a utvoril ju. On ju založil..., nestvoril ju nato, aby ostala pustou, ale pripravil ju na bývanie*“ (Iz 45,18). Splnil sa pôvodný zámer, ktorý Boh sledoval pri stvorení zeme – táto planéta sa stane večným domovom vykúpených. „*Spravodliví budú vlastníť krajinu, budú v nej bývať naveky*“ (Ž 37,29). (674)

Niektorí ľudia z obavy, aby život vykúpených nechápali príliš materiálne, snažia si všetky biblické výroky o budúcom domove vykladať duchovne. Ježiš Kristus svojich učeníkov ubezpečil, že odchádza, aby im v Otcovom dome pripravil príbytky. Kto verí tomu, čo Božie slovo učí, smie vedieť niečo o nebeských príbytkoch. Apoštol však predsa upozorňuje: „*Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo a čo ani len do ľudského srdca nevstúpilo, to pripravil Boh tým, čo ho milujú*“ (1 Kor 2,9). Ľudská reč nemá pojmy, aby mohla vystihnúť odmenu, ktorá čaká spravodlivých. Pochopia ju len tí, ktorí ju dostanú. Rozum smrteľného človeka nemôže pochopiť slávu Božieho raja.

Písmo označuje dedičstvo spasených slovom „*vlast*“ (Žid 11,14-16). Tam bude nebeský Pastier vodiť svojich verných k prameňom živých vôd. Strom života bude každý mesiac dávať svoje ovocie a lístie stromu bude slúžiť zdraviu národov. Tam budú večne tečúce rieky s krištáľovočistou vodou a na ich brehoch bude stromoradie tieniť cesty pripravené pre Božích vykúpených. Rozsiahle nížiny sa priblížia k pôvabným pahorkom a Božie vrchy budú majestátne dvíhať svoje štíty. V pokojných rovinách pri živých tokoch nájde Boží ľud, ktorý bol na svete dlho pútnikom a cudzincom, svoj domov.

„*Môj ľud bude bývať v pokojných príbytkoch, v bezpečných obydliach a na mieste bezstarostného odpočinku.*“ „*Nebudú počuť o útlaku v tvojej krajine, ani o pustošení a skaze na tvojom území. Svoje hradby nazveš*

Spásou a svoje brány Chválou.“ „Budú stavať domy a bývať v nich, vysadia vinice a jesť budú ich ovocie. Nebudú stavať, aby iný býval, nebudú sadiť, aby iný jedol,... a moji vyvolení užijú výsledok práce svojich rúk“ (Iz 32,18; 60,18; 65,21.22).

„Radovať sa bude púšť i suchý kraj, jasať bude step a kvitnúť.“ „Miesto trnia vzrastie cyprus, miesto hložia vzrastie myrta.“ „Vlk bude hosťom u baránka, a leopard bude ležať s kozľaťom... (675) a malý chlapec ich poženie.“ Pán hovorí: „Nebudú zle robiť ani škodiť nikde na mojom svätom vrchu“ (Iz 35,1; 55,13; 11,6.9).

V nebeskom prostredí nemôže byť bolesti. Nebude už slz, pohrebných sprievodov, ani stopy po smútku. Boh „zotrie z očí každú slzu a smrti už viac nebude, ani smútku, ani náreku, ani bolesti už nebude, lebo prvotné sa pomínulo.“ „Ani jeden obyvateľ nepovie: Chorý som! Ľudu, ktorý tam prebýva, sú viny odpustené“ (Zj 21,4; Iz 33,24).

Tam bude Nový Jeruzalem, hlavné mesto oslávenej novej zeme, ktorý je „ozdobnou korunou v ruke Hospodinovej a kráľovským diadémom na dlani svojho Boha“. „Jeho jas bol podobný najvzácnejšiemu kameňu, akoby krištáľovo ligotavému drahokamu jaspisu.“ „V jeho svetle budú kráčať národy a králi zeme vnesú doň svoju slávu.“ Pán oznámil: „Zajasám nad Jeruzalemom a zaradujem sa nad svojím ľudom.“ „Hľa, stánok Boha uprostred ľudí. Bude prebývať s nimi a oni budú jeho ľudom a sám Boh, ich Boh bude s nimi“ (Iz 62,3; Zj 21,11.24; Iz 65,19; Zj 21,3).

V Božom meste „nebude nocí“. Nikto nebude potrebovať odpočinok, ani po ňom nebude túžiť. Nikoho neunaví plniť Božiu vôľu a chváliť jeho meno. Vykúpení budú stále cítiť sviežosť rána, ktoré sa nikdy neskončí. „Nepotrebujú svetlo lampy ani svetlo slnka, lebo Pán Boh ich bude osvecovať a kraľovať budú na veky vekov“ (Zj 22,5). Slniečny svit nahradí svetlo, ktoré nebude neprijemne oslňovať, hoci jasom prekoná poludňajšie svetlo. Božia a Baránkova sláva naplnia sväté mesto jasným svetlom. Vykúpení budú žiť v sláve večného dňa bez slnka.

„Chrám som v ňom nevidel, lebo Pán, Boh vševládny a Baránok je jeho chrámom“ (Zj 21,22). Boží ľud bude mať prednosť osobne sa stýkať s Otcem a Synom. „Teraz vidíme len akoby v zrkadle, v záhade“ (676) (1 Kor 13,12). Tu na zemi máme Božiu podobu len ako zrkadlový obraz, a to v prírode i v Božom zaobchádzaní s ľuďmi. Potom ho však uvidíme tvárou v tvár, nijaký závoj nám nebude zastierať pohľad. Budeme stáť blízko neho a pozorovať nádheru jeho zjavu.

Tam budú vykúpení poznávať tak, ako Boh pozná ich. Najplnšie a najušľachtilejšie sa tam prejaví Boží dar lásky a súcitu. Šťastie vykúpených sa bude obnovovať v čistom spoločenstve so svätými bytosťami, harmonickým spoločenským životom so vznešenými anjelmi

a tými, ktorí za všetkých okolností zostali verní Bohu, ktorí si vyprali rúcha a vybielili ich v krvi Baránkovej, sväte zväzky, ktoré spájajú „každý rod na nebi i na zemi“ (Ef 3,15) – to všetko bude prispievať k šťastiu vykúpených

Vykúpení obdarení nesmrteľnosťou budú nadšene skúmať divy stvoriteľskej moci a tajomstvo zachraňujúcej lásky. Nebude tam krutý nepriateľ, ktorý by ich zvädzal zabudnúť na Boha. Tam sa rozvinie každý dar a každá schopnosť sa bude zdokonaľovať. Stále nové poznávanie neunaví mysle a nevyčerpá tvorivé sily. Tam sa uskutočnia tie najveľkolepejšie diela, splnia najvznešenejšie túžby a dosiahnu najušľachtilejšie ciele. Stále však zostanú nové výšiny na výstup, nové divy na obdiv, nové pravdy na skúmanie a nové úlohy na rozvoj duchovných, duševných i telesných schopností.

Budú môcť voľne skúmať všetky bohatstvá vesmíru. Bez pút smrteľnosti a únavy poletia na vzdialené svety, ktoré nielen súcitne pozorovali ľudské utrpenie, ale aj jasali pri správe o každom vykúpenom človekovi. Veľkým potešením pre pozemšťanov bude spoločenstvo so šťastnými a múdrymi bytosťami nepadlých svetov. Budú mať prístup k pokladom múdrosti a vekmi získaného poznania Božej stvoriteľskej moci. Pravdivo budú môcť pozorovať slávu stvorenia – slnko, hviezdy a ich sústavy v určenom pohybe okolo Božieho trónu. (677) Každé Božie dielo, od najmenšieho po to najväčšie, nesie meno Tvorcu a všetko svedčí o bohatstve jeho moci.

Náplňou života vo večnom bezčasí bude stále slávnejšie poznávanie Boha a jeho Syna, Ježiša Krista. Čím obsiahlejšie bude toto poznanie, tým väčšia bude láska, úcta a šťastie. Čím viac budú ľudia poznávať Boha, tým viac budú obdivovať jeho povahu. Keď im Spasiteľ bude postupne odhaľovať bohatstvo vykúpenia a úžasné skutky vykonané vo veľkom spore so satanom, srdcia vykúpených prejavia ešte väčšiu lásku a ešte radostnejšie sa im v rukách rozozvučia zlaté harfy. V mohutnom chválospeve sa k nim pripoja „desaťtisíce desaťtisícov a tisíce tisícov“ hlasov nebešťanov.

„Všetko tvorstvo na nebi, na zemi, pod nebom i na mori a všetko, čo je v nich, som počul volať: Sediacemu na tróne a Baránkovi dobrorečenie, česť, sláva a vláda na veky vekov!“ (Zj 5,13).

Veľký spor medzi dobrom a zlom sa skončil. Nieto už hriechu ani hriešnikov. Celý vesmír je čistý. V celom nekonečnom stvorení vládne súlad a šťastie. Od toho, ktorý všetko stvoril, prúdi život, svetlo, blaho do všetkých strán bezmedzného priestoru. Od najmenšieho atómu až po najväčšie vesmírne telesá, všetko živé i neživé v neskonalej kráse a v dokonalej radosti hlása, že Boh je láska. (678)

II. Cesta spasenia

Jedného dňa dostal Pán Ježiš otázku od bohatého mládenca: *'Pane, čo mám robiť, aby som dosiahol spasenie?'* Táto otázka je stále aktuálna. Čo máme robiť, aby sme sa mohli zachrániť? Bohatý mládenec odišiel od Pána Ježiša, lebo sa mu zdalo, že je to príliš veľa, čo Spasiteľ žiadal. Ale čo by sme urobili my, keby nám niekto povedal, čo máme robiť, aby sme mohli dosiahnuť spasenie? V tejto časti by sme chceli stručne zodpovedať túto otázku.

Hriešnik potrebuje Krista

Človek bol pôvodne obdarený ušľachtilými schopnosťami a duševne bol vyrovnaný. Ako dokonalá bytosť žil v súlade s Bohom. Mal čisté myšlienky a sväté úmysly. Neposlušnosť však zvrátila tieto schopnosti a lásku vystriedalo sebecko. Jeho prirodzenosť prestúpením tak zoslabla, že vlastnou silou už nevedel odolať moci zla. Stal sa satanovým otrokom a zostal by ním navždy, keby Boh nebol zvláštnym spôsobom zasiahol. Pokušiteľ chcel zmariť Boží stvoriteľský zámer s človekom a zem naplniť utrpením a spustošením. Všetko zlo chcel potom označiť za následok toho, že Boh stvoril človeka.

Človek sa vo svojom bezhriešnom stave radoval zo spoločenstva s Tým, v ktorom *„sú skryté všetky poklady múdrosti a známosti“* (Kol 2,3). Po páde do hriechu však už nenachádzal radosť vo svätosti a chcel sa skryť pred Božou prítomnosťou. Tak je to s neobráteným srdcom dodnes. Nežije v súlade s Bohom a v spoločenstve s ním nenachádza nijakú radosť. Hriešnik by nemohol byť šťastný v Božej prítomnosti a unikal by zo spoločenstva svätých bytostí. Aj keby do neba smel vstúpiť, netešil by sa z neho. Duch nesebeckej lásky, ktorý tam vládne – každé srdce odpovedá ozvenou srdcu neskonalej Lásky – by v duši hriešnika nenašiel nijaký ohlas. Jeho myšlienkam, záujmom a pohnútkam (17) by bolo cudzie to, čo tam naplňuje srdcia bezhriešnych obyvateľov. Bol by rušivým tónom v nebeskom súzvuku. Nebo by mu bolo miestom múk a túžil by sa skryť pred Tým, ktorý je jeho svetlom a stredom jeho blaženosti. Bezbožných z neba nevylučuje nejaké svojvoľné Božie rozhodnutie – vylučujú sa z neho sami svojou nepripravenosťou na spoločenstvo v ňom. Božia sláva by im bola spaľujúcim ohňom. Aj zničenie by uvítali, len aby sa mohli skryť pred tvárou Toho, ktorý zomrel, aby ich vykúpil.

My sami nemôžeme uniknúť priepasti hriechu, do ktorej sme upadli. Naše srdce je zlé a my ho nemôžeme zmeniť. „Kto získa čisté z nečistého?“ (Jób 14,4) „Pretože telesné zmýšľanie je nepriateľstvo voči Bohu, lebo sa nepoddáva a ani sa nemôže poddať Božiemu zákonu“ (Rim 8,7). Výchova, vzdelanie, vôľové vypätie a ľudské úsilie majú svoj význam, ale tu sú bezmocné. Navonok môžu podnieť bezchybné správanie, no srdce zmeniť nemôžu, prameň života neočistia. Skôr než sa človek obráti od hriechu k svätosti, musí zasiahnúť určitá moc zvonku, nový život zhora. Tou mocou je Kristus. Len jeho milosť môže oživiť umŕtvené duchovné schopnosti a pritiahnúť ich k Bohu, k svätosti.

Spasiteľ povedal: „Ak sa niekto nenarodí znova,“ teda kým neprijme nové srdce, nové túžby, zámery a pohnútky vedúce k novému životu, „nemôže uzrieť kráľovstvo Božie“ (Ján 3,3). Predstava, že treba len rozvinúť to dobro, (18) ktoré je v ľudskom srdci od narodenia, je osudný klam. „Prirodzený človek, pravda, neprijíma veci Ducha Božieho, lebo sú mu bláznovstvom, a nemôže ich poznať, pretože ich treba duchovne rozsudzovať“ (1 Kor 2,14). „Nediv sa, že som ti povedal: Treba sa vám znovu narodiť“ (Ján 3,7). O Kristovi čítame: „V ňom bol život a život bol svetlom ľudí“ – to je jediné „meno pod nebom, v ktorom by sme mali dôjsť spasenia“ (Ján 1,4; Sk 4,12). Nestačí si len uvedomovať láskavosť, dobrotivosť a otcovskú nehu Božieho charakteru.

Nestačí pochopiť múdrosť a spravodlivosť Božieho zákona a poznať, že spočíva na večnej zásade lásky. Apoštol Pavel to všetko chápal, a preto zvolal: „Priznávam zákonu, že je dobrý.“ „A tak zákon je svätý, aj prikázanie je sväté, spravodlivé a dobré“ (Rim 7,16.12). Ale v trpkosti svojho stiesneného a zúfaleho vnútra dodal: „Ale ja som telesný, predaný hriechu“ (Rim 7,14). Túžil po čistote, spravodlivosti, na ktorú nestačil vlastnými silami, a preto volal: „Biedny ja človek! Kto ma vytrhne z tohto tela smrti?“ (Rim 7,24) To je výkrik zaťažených srdc všetkých končín zeme a všetkých čias. Pre všetkých je len jediná odpoveď: „Ajhľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta“ (Ján 1,29).

Boží Duch sa rôznymi podobenstvami snažil vystihnúť túto pravdu a objasniť ju ľuďom túžiacim zbaviť sa bremena viny. Aj Jákob, keď oklamal Ezava a utekal z otcovského domu, cítil jej ťarchu vo svojom srdci. (19) Keď bol opustený a zavrhnutý, odlúčený od všetkého, čo mu v živote bolo drahé, trápila ho najmä myšlienka, že spáchaný hriech ho odlúčil od Boha, že nebo na neho zabudlo. Smutne si ľahol na holú zem v prostredí osamelých kopcov a so žiarivo hviezdnatým nebom nad hlavou. V spánku pozoroval zvláštne svetlo. Zdalo sa mu, že vidí dlhý rebrík, čo siaha zo zeme až k nebeským bránam, po ktorom vystupovali i zostupovali Boží anjeli a z nebeskej slávy bolo počuť božský hlas posolstva útechy a nádeje. Tak sa Jákobovi predstavil Ten, ktorého

potreboval a po ktorom v duši túžil – Spasiteľ. Radostne a vďačne hľadel na zjavenú cestu, po ktorej sa ako hriešnik môže znova dostať do spojenia s Bohom. Tajomný snový rebrík predstavoval Ježiša, jediné spojenie medzi Bohom a človekom.

Na toto podobenstvo poukázal aj Kristus v rozhovore s Natanaelom, keď povedal: *„Veru, veru vám hovorím, uvidíte nebo otvorené a Božích anjelov vystupovať a zostupovať na Syna človeka“* (ROH Ján 1,52; ECAV Ján 1,51). Odpadnutím sa človek odcudzil Bohu a zem bola odlúčená od neba. Ponad vzniknutú priepasť nebolo možné nijaké spojenie. Prostredníctvom Krista je však zem znova spojená s nebom. Kristus svojimi zásluhami premostil hriechom spôsobenú priepasť a slúžiaci anjeli môžu byť opäť v styku s človekom. Kristus spája padlého, slabého a bezmocného človeka so Zdrojom nekonečnej moci. (20)

Ľudia však márne snívajú o pokroku a zbytočné je všetko úsilie o povznesenie ľudstva, ak zanedbávajú Zdroj nádeje a pomoci (pre padlé ľudstvo). *„Dobrý údel a dokonalý dar“* (Jak 1,17) pochádza od Boha. Bez Boha nemožno dosiahnuť pravú dokonalosť charakteru. Jedinou cestou k Bohu je Kristus. On hovorí: *„Ja som cesta i pravda i život. Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa“* (Ján 14,6).

Božie srdce túži po pozemských deťoch láskou silnejšou než smrť. V jedinom dare svojho Syna dal nám Boh celé nebo. Spasiteľov život, smrť i príhovor za nás pred Bohom, služba anjelov, prosby Ducha, Otcovo pôsobenie nad všetkým a prostredníctvom všetkého, ustavičný záujem nebeských bytostí – to celé slúži vykúpeniu človeka.

Zamyslime sa nad tou úžasnou obeťou kvôli nám! Snažme sa oceniť nebeské úsilie a námahu v záujme záchrany hynúcich a ich návratu do Otcovho domu. Silnejšie pohnútky a mocnejšie prostriedky už ani nemôžu existovať. Či vrcholná odmena za správne konanie, večná nebeská radosť, spoločnosť anjelov, obecenstvo lásky s Otcom a jeho Synom, zušľachtenie a rozmach všetkých našich schopností nie sú mocné podnety a povzbudenie nabadajúce nás celým srdcom slúžiť nášmu Stvoriteľovi a Vykupiteľovi?

Na druhej strane nás Božie slovo varuje pred službou satanovi tým, že nám pripomína Božie sudy namierené proti hriechu a upozorňuje na nevyhnutnú odplatu, (21) na poníženie charakteru a našu konečnú záhubu.

Zostaneme ľahostajní voči Božiemu milosrdenstvu? Čo viac mohol Boh urobiť? Usilujme sa o pravý vzťah k Tomu, ktorý nás tak nesmierne miluje. Zužitkujme všetko, čo nám poskytol, aby sme boli premenení na jeho podobu, aby sme sa dostali do spoločenstva slúžiacich anjelov, do súladu a spojenia s Otcom a Synom. (22)

Pokánie

Ako môže byť človek spravodlivý pred Bohom? Ako môže byť hriešnik ospravedlnený? Jedine prostredníctvom Krista môžeme prísť do súladu s Bohom a dosiahnuť svätosť. Ako však máme prísť ku Kristovi? Mnohí sa pýtajú práve tak, ako keď na Turíce zástup ľudí presvedčených o hriechu volal: „*Čo máme robiť?*“ Prvé slová Petrovej odpovede boli: „*Kajajte sa*“ (Sk 2,37.38). O niečo neskôr, pri inej príležitosti, povedal: „*Kajajte a obráťte sa, aby vám boli zahladené hriechy*“ (Sk 3,19).

Pokánie zahrnuje zármutok nad hriechom a odvrátenie sa od neho. Hriechu sa nezriekneme, kým si neuvedomíme jeho hriešnosť. Kým sa od neho neodvrátíme celým srdcom, dotiaľ v našom živote nenastane nijaká skutočná zmena.

Mnohí nechápu pravú podstatu pokánia. Sú zarmútení, že zhrešili, ba prejavujú aj určitú nápravu v obave, že budú trpieť za svoje neprávosti. Toto však nie je pokánie v biblickom zmysle. Zarmucuje ich skôr následné utrpenie než vlastný hriech. Cítil to aj Ezav, keď videl, že navždy stratil prvorodenstvo. Balám uznal svoju vinu, keď sa v obave o život zdesil anjela, ktorý sa mu s vytaseným mečom postavil do cesty, no nebolo to pravé pokánie nad hriechom, nijaká zmena zmýšľania, nijaký odpor k zlému. Keď Judáš Iškariotský zradil svojho Pána, (23) zvolal: „*Zhrešil som, zradiac krv nevinnú*“ (Mat 27,4).

Toto vyznanie sa ozvalo z jeho hriešneho vnútra v desivom vedomí odsúdenia a v hrozivom očakávaní súdu. Neodvratné následky činu ho napíňali hrôzou, ale v jeho duši nebol nijaký hlboký, srdcervúci žiaľ nad tým, že zradil nevinného Božieho Syna a zaprel Svätého Izraelovho. Keď faraóna stíhali Božie súdy, uznal svoj hriech, aby unikol ďalšiemu trestu, no po zastavení rán ďalej vzdoroval nebu. Títo všetci oplakávali následky, no nežiaľili nad hriechom samým.

Keď sa však srdce poddáva vplyvu Božieho Ducha, svedomie sa prebúda a hriešnik začína chápať niečo z hĺbky a posvätnosti svätého Božieho zákona, ktorý je základom Božej vlády v nebi i na zemi. „*Svetlo, ktoré osvecuje každého človeka prichádzajúceho na svet*“ (Ján 1,9), osvetľuje tajné záhyby srdca a zjavuje skryté skutky temnosti. Mysle i srdca sa potom zmocňuje presvedčenie o hriechu. Hriešnik si začína uvedomovať Božiu spravodlivosť a desí ho predstava, že by sa mal vo vlastnej vine a nečistote objaviť pred Skúmateľom srdc. Poznáva Božiu lásku, krásu svätosti, radosť nevinnosti, túži po očistení a po obnove spoločenstva nebom.

Dávidova modlitba po páde do hriechu vystihuje povahu pravého zármutku nad hriešnym činom. Jeho pokánie bolo úprimné a hlboké. (24)

Nijako sa nesnažil zľahčovať vlastnú vinu, ani svojou modlitbou nechcel uniknúť neodvratnému súdu. Dávid poznal ohavnosť svojho prestúpenia, poznal nečistotu svojho vnútra a znenávidel svoj hriech. Prosil nielen o odpustenie, ale aj o čistotu srdca. Túžil, aby sa mohol tešiť zo svätosti, dychtil po obnove súladu a spojenia s Bohom. Z hĺbky duše volal:

*„Blahoslavený, komu je odpustený priestupok, a hriech prikrytý!
Blahoslavený človek, ktorému Hospodin nepočíta vinu
a v jeho duchu nieto ľsti!“ (Ž 32,1.2)*

Takto sa kajať nie sme schopní, umožňuje to len Kristus, ktorý vstúpil na výsosť a dal ľuďom dary. (25) Práve tu sa môžu mnohí myliť, a tým sa pripraviť o pomoc, ktorú im chce Kristus ponúknuť. Myslia si, že ku Kristovi nemôžu prísť skôr, kým sa nekajali, a že pokánie je prípravou na odpustenie ich hriechov. Je to pravda, že pokánie predchádza odpustenie hriechov, veď potrebu Spasiteľa si uvedomí len skrúsené a zdrvené srdce. Musí však hriešnik vyčkávať na pokánie, aby mohol prísť k Ježišovi? Má azda byť pokánie nejakou prekážkou medzi hriešnikom a Spasiteľom? Písmo neučí, že hriešnik sa musí najprv kajať, aby mohol prijať Kristovo pozvanie: *„Podťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení; ja vám dám odpočinutie!“* (Mat 11,28) K pravému pokániu vedie len moc vychádzajúca z Krista. Výstižne to Izraelcom povedal Peter: *„Toho Boh povýšil svojou pravcou za Vodcu a Spasiteľa, aby dal Izraelovi pokánie a odpustenie hriechov“* (Sk 5,31). Ako nám bez Krista nemôžu byť odpustené hriechy, práve tak sa bez Kristovho Ducha, prebúdajúceho svedomie, nemôžeme ani kajať.

Kristus je zdrojom každej pravej pohnútky. Len on môže podnieť v srdci nepriateľstvo voči hriechu. Každá túžba po pravde a čistote, každé uvedomenie si vlastnej hriešnosti je dôkazom pôsobenia jeho Ducha v našom srdci.

Ježiš povedal: *„Ja, keď budem povýšený zo zeme, pritiahnem všetkých k sebe“* (Ján 12,32). Kristus sa musí hriešnikovi zjaviť ako Spasiteľ zomierajúci za hriechy sveta, lebo len pri pohľade na Božieho Baránka (26) na golgotskom kríži sa nám začína v mysli vyjavovať tajomstvo vykúpenia a Božia добрota nás vedie ku pokániu. Kristus svojou smrťou za hriešnikov prejavil nepochopiteľnú lásku a pohľad hriešnika na túto lásku mu obmäkčuje srdce, dojíma myseľ a v duši prebúda pokoru.

Ľudia sa niekedy hanbia za svoje hriešne cesty a zriekajú sa niektorých zlých zvykov skôr, než si uvedomia Kristovu príťažlivú moc. Každá ich snaha o nápravu podnietená úprimnou túžbou po správnom konaní je však prejavom Kristovej príťažlivej moci v nich. V ich dušiach pôsobí im neznámy vplyv, prebúda sa svedomie a mení sa aj vonkajší

život. Keď Kristus usmerní ich pohľady na svoj kríž, aby videli Toho, ktorého prebodli ich hriechy, svedomie si začína uvedomovať Božie prikázania. Zjavne poznávajú svoju bezbožnosť, hlboko v dušiach zakorenený hriech. Čiastočne začínajú chápať Kristovu spravodlivosť a volajú: „*Čo je hriech, že záchrana jeho koristi vyžadovala takú obeť? Bola potrebná všetka tá láska, všetko to utrpenie, všetko to poníženie, aby sme nezahynuli, ale mali večný život?*“

Hriešnik môže odolávať tejto láske, môže vzdorovať Kristovej príťažlivej moci, ale ak sa nebude vzpierať, bude pritiahnutý k Ježišovi. Poznanie plánu spasenia ho privedie pod kríž, kde kajúcne vyzná svoje hriechy, ktoré drahému Božiemu Synovi spôsobili nesmierne muky. (27)

Tá istá božská myseľ, ktorá pôsobí v prírode, oslovuje aj ľudské srdcia a prebúda v nich nevýslovnú túžbu po niečom, čo nemajú a čo nemôžu uspokojiť veci tohto sveta. Boží Duch ich nabáda, aby hľadali to jediné, čo im môže dať pokoj a odpočinok – Kristovu milosť, radosť zo svätosti. Náš Spasiteľ sa viditeľne i neviditeľne stále snaží odvrátiť pozornosť ľudí od pomínutelných hriešnych radostí a usmerniť ju k večným požehnaniam, ktoré môžu dosiahnuť v ňom. Všetkých, čo sa márne snažia uhasiť smäd z deravých cisterien tohto sveta, oslovuje Božie posolstvo: „*Kto žízni, nech príde! Kto chce, nech si naberie zdarma vody života*“ (Zj 22,17).

Vy, ktorí v srdciach túžite po niečom lepšom, než čo môže dať tento svet, pokladajte túto túžbu za hlas Božej výzvy k vám. Proste Boha, aby vám dal pokánie a zjavil vám Krista v jeho nehynúcej láske a žiarivej čistote. Spasiteľov život bol dokonalým príkladom zásad Božieho zákona – lásky k Bohu a k človekovi. Jeho život bol plný dobrotivosti a nesebeckej lásky. Len keď nás pri pohľade na Spasiteľa osvieti jeho svetlo, poznávame hriešnosť vlastného srdca. Možno sme sa ako Nikodém aj my utešovali, že žijeme správne, že náš mravný charakter je bez úhony v domnienke, že sa pred Bohom nemusíme koríť ako nejakí zjavní hriešnici. Keď nás však osvieti Kristovo svetlo, poznáme, akí sme nečistí. Uvedomíme si svoje sebecké pohnútky a nepriateľstvo voči Bohu, (28) ktorým sme poškvrnili každý svoj skutok. Potom poznáme, že naša spravodlivosť je naozaj ako ohyzdné rúcho, že len Kristova krv nás môže očistiť od poškvŕn hriechu a v srdci obnoviť Kristovu podobu.

Jediný lúč Božej slávy, jediný záblesk Kristovej čistoty, ktorý preniká vnútro, bolestivo vyjavuje každú škvrnu a obnažuje porušenosť a znetvorenosť ľudského charakteru. Vynáša na svetlo neposvätené túžby, nevernosti srdca a nečistotu jazyka. Hriešnik poznáva svoje vierolomné skutky proti Božiemu zákonu, jeho duch je zasiahnutý a stiesnený prenikavým vplyvom Božieho Ducha. Pri pohľade na Kristov čistý a nepoškvŕnený charakter nenávidí sám seba.

Keď prorok Daniel hľadel na slávu nebeského posla, ktorý prišiel k nemu, premohlo ho vedomie vlastnej slabosti a nedokonalosti. O vplyve tohto obdivuhodného videnia napísal: „*Neostalo vo mne sily, skvelý výzor mojej tváre sa strašidelne zmenil a sila ma opustila*“ (Dan 10,8). Takto zasiahnutý človek znenávidí svoje sebecké, sprotiví sa mu jeho sebaláska a prostredníctvom Kristovej spravodlivosti sa bude usilovať o čistotu svojho srdca, ktorá je v súlade s Božím zákonom a Kristovým charakterom.

Pavel hovorí, že „*čo do spravodlivosti podľa zákona*“ – ak išlo o vonkajšie skutky – bol „*bez úhony*“ (Fil 3,6), no keď si uvedomil duchovnosť zákona, spoznal sa ako hriešnik. Podľa ľudského úsudku nehrešil proti litere zákona, (29) ale keď nahliadol do hĺbok jeho svätých prikázaní a uvidel sa tak, ako ho videl Boh, v pokore sa sklonil a takto vyznal svoju vinu: „*Ja som však žil kedysi bez zákona, ale keď prišlo prikázanie, hriech ožil, a ja som umrel*“ (Rim 7,9.10). Keď poznal duchovnú povahu zákona, hriech sa mu vyjavil v pravej ohyzdnosti a domýšľavosť ho opustila.

Pán Boh síce rozlišuje závažnosť hriechu a pozná rôzne stupne viny, ako je to aj u ľudí, no žiadny hriech nepokladá za malicherný, nech by sa už ľudom zdal akokoľvek malý. Úsudok človeka je neúplný a nedokonalý, ale Boh všetko hodnotí podľa toho, aké to skutočne je. Ľudia pohrdajú opilcom a vravia mu, že jeho hriechy ho vylúčia z neba, no pričasto však pýchu, sebecké a lakomstvo nechávajú bez povšimnutia. Tieto hriechy sa však Bohu protivia, pretože sú opakom štedrosti jeho charakteru a nesebeckej lásky, ktorá je priam ovzduším nepadlého vesmíru. Ten, kto podľahol niektorému z ťažkých hriechov, môže mať pocit hanby, úbohosti a potreby Kristovej milosti. Pýcha si však neuvedomuje nijakú potrebu, čím zatvára srdce Kristovi a jeho požehnaniam, ktoré ľudom priniesol.

Úbohý publikán, ktorý prosil: „*Bože, buď milostivý mne hriešnemu*“ (Luk 18,13), pokladal sa za veľmi hriešneho človeka a takisto hľadeli na neho aj iní ľudia. On si však uvedomoval svoju úbohosť a s bremenom (30) viny a hanby prišiel Boha prosiť o milosrdenstvo. Otvoril srdce, aby Boží Duch mohol konať dielo milosti a vyslobodiť ho z moci hriechu. Pyšná a neúprimná modlitba farizeja svedčila o tom, že jeho srdce je zatvorené vplyvu Ducha Svätého. Keďže bol ďaleko od Boha, nijako si neuvedomoval vlastnú nečistotu vo svetle dokonalosti božskej svätosti. Necítil nijaký nedostatok, a teda ani nič nedostal.

Ak poznávame svoju hriešnosť, nečakáme, že sa sami zmeníme. Mnohí si myslia, že nie sú dosť dobrí, aby mohli prísť ku Kristovi. Domnievame sa snáď, že sa polepšíme vlastným úsilím? „*Či môže černochoch zmeniť svoju kožu a leopard svoje škvrny? Či by ste aj vy mohli*

dobro robiť, keď ste sa naučili zle robiť?“ (Jer 13,23) Pomôcť nám môže len Boh. Nesmieme vyčkávať na mocnejšie presvedčenie, na lepšiu príležitosť či svätejšiu povahu. Z vlastných síl nemôžeme nič. Ku Kristovi musíme prísť takí, akí sme.

Nech sa však nikto neklame predstavou, že Boh vo svojej veľkej láske a milosrdenstve nakoniec zachráni aj tých, čo zavrhnú jeho milosť. Ohavnosť hriechnosti možno poznať len vo svetle kríža. Tí, ktorí tvrdia, že Boh je príliš dobrý, než aby hriešnika zavrhol, musia sa podívať na Golgotu. Tá je dôkazom, že človek nemohol byť nijako inak spasený. Bez tejto obete by totiž ľudstvo nemohlo uniknúť poškvŕňujúcej moci hriechu a nadviazať nové spojenie so svätými bytosťami – ľudia by sa teda nemohli znovu stať účastníkmi (31) duchovného života. Kristus to umožnil tým, že vzal na seba viny neposlušných a trpel namiesto hriešnikov. Láska, utrpenie a smrť Božieho Syna svedčia nielen o strašnej ohavnosti hriechu, ale aj o tom, že bez odovzdania sa Kristovi nieto úniku z moci zla a nádeje na vyšší život.

Nekajúci sa občas vyhovárajú na povrchných kresťanov: *„Som taký dobrý ako oni. Nesprávajú sa sebazapieravejšie, rozvážnejšie ani obozretnejšie než ja. Zabavia sa a povolia si práve tak ako ja.“* Chybami iných teda ospravedlňujú vlastné poklesky. Hriechy a nedostatky iných však nikoho neospravedlnia, pretože Pán nám nedal za príklad nedokonalého človeka. Vzorom nám je len bezhriešny Boží Syn. Tí však, čo poukazujú na nesprávne počínanie povrchných kresťanov, mali by sami ukázať lepší život a šľachetnejší príklad. Neuvedomujú si snáď, že ich vlastné hriechy sú o to závažnejšie, o čo vznešenejšie sú ich predstavy o tom, aký má kresťan vlastne byť? Oni teda vedia, čo je správne, a predsa to nerobia.

Varujme sa otáľania. Neváhajme zrieknuť sa svojich hriechov a v Kristovi nájsť očistu srdca. Práve tu sa tisíce dopustili večne nenapraviteľnej chyby. Nechcem tu zoširoka upozorňovať na krátkosť a neistotu života, ale v otáľavom postoji voči Božiemu hlasu prostredníctvom Ducha Svätého, v zotrúvaní v hriechu je strašné nebezpečenstvo, ktoré sa síce dostatočne nechápe, jeho hrozba je však skutočná. (32) Zotrúvanie aj v tom najmenšom hriechu znamená večnú stratu. Čo nepremôžeme my, to premôže nás a pripraví nám záhubu.

Adam a Eva si navrávali, že taká malichernosť, akou je jedenie zakázaného ovocia, nemôže mať predsa také strašné následky, o akých hovoril Boh. Táto maličkosť však bola prestúpením Božieho svätého, nezmeniteľného zákona a človeka odlúčila od Boha, otvorila dvere záplave nevýslovného utrpenia a smrti na svete. Veky a veky vystupovalo z našej zeme bolestné volanie a celé stvorenstvo dodnes vzdychá a zmieta sa v útrapách v dôsledku ľudskej neposlušnosti. Samo

nebo pocítilo účinky ľudskej vzbury proti Bohu. Golgota je pamätníkom úžasnej obete potrebnej na zmierenie prestúpenia Božieho zákona. Nepokladajme teda hriech za niečo malicherné. Každá nedbalosť voči Kristovej milosti alebo jej zavrhovanie pôsobí spätne na nás. Tým sa totiž zatvrdzuje srdce, podlamuje vôľa, otupuje chápanie a my sa voči nežným prosbám Božieho Ducha stávame nielen menej otvorenými, ale aj menej vnímavými.

Mnohí utišujú znepokojené svedomie predstavou, že zlý smer môžu zmeniť, kedy sa im zachce, že si s pozvaním milosti môžu zahrávať, pretože ich bude stále znova oslovovať. Domnievajú sa, že aj pri vzdorovaní Duchu milosti a podporovaní satana môžu v okamihu krajného nebezpečenstva zmeniť smer. To však vôbec nie je ľahké. Celoživotná skúsenosť (34) a výchova tak dôkladne sformovali charakter, že vtedy už len málokto túži získať Ježišov obraz.

Tolerovanie čo i len jedinej zlej povahovej črty či jedinej hriešnej túžby môže nakoniec zmariť všetku moc evanjelia. Každá zhovievavosť voči hriechu posilňuje v človekovi odpor voči Bohu. Kto tvrdošijnou neverou či tupou ľahostajnosťou pohŕda Božou pravdou, len zožína, čo sám zasial. V celom Písme nielo strašnejšieho varovania proti zahrávaniu so zlom, než sú slová múdreho muža, že hriešnik „*sa zachytí v povrazoch svojich hriechov*“ (Prísl 5,22).

Kristus je ochotný vyslobodiť nás z hriechu, ale neláme našu vôľu. Ak je však vôľa natoľko zotročená zlom, že už netúžime po vyslobedení a nechceme prijať Božiu milosť, čo viac môže Kristus urobiť? Záhubu sme si pripravili sami zavrhovaním jeho lásky. „*Ajhľa, teraz je čas veľmi príhodný, ajhľa, teraz je deň spasenia*“ (2 Kor 6,2). „*Dnes, ak počujete jeho hlas, nezatvrdzujte si srdcia*“ (Žid 3,7.8).

„*Človek totiž hľadá na to, čo je pred očami, Hospodin však hľadá na srdce*“ (1 Sam 16,7) – na ľudské srdce s jeho protikladnými pocitmi radosti a zármutku – na blúdiace, svojvoľné srdce, ktoré je prístreším toľkej nečistoty a klamu. On pozná jeho pohnútky, jeho skutočné úmysly a zámery. Poďme k nemu s takým poškrvneným vnútrom, aké máme. Otvorme ho vševidiacemu oku a volajme so žalmistom: „*Preskúmaj ma, ó Bože, poznaj moje srdce, skús ma (34) a poznaj moje myšlienky! Pozri, či som na ceste trápenia, a ved' ma cestou večnosti*“ (Ž 139,23.24).

Mnohí prijímajú len akési rozumové náboženstvo, formu zbožnosti, ale srdcia nemajú očistené. Modlime sa: „*Srdce čisté stvor mi, ó Bože, a obnov vo mne ducha pevného*“ (Ž 51,12). Buďme k sebe čestní. Buďme takí úprimní a vytrvalí, akoby šlo o náš smrteľný život. O tom sa musí rozhodnúť medzi Bohom a nami, rozhodnúť pre večnosť. Falošná nádej môže byť našou záhubou.

Modlitebne skúmajme Božie slovo. Toto Slovo nám v Božom zákone a v Kristovom živote predstavuje veľké zásady svätosti, bez ktorej „nikto neuzrie Pána“ (Žid 12,14). Presviedča o hriechu, jasne zjavuje cestu spasenia. Dbajme naň ako na Boží hlas oslovujúci našu dušu.

Keď poznávame ohavnosť hriechu a vidíme sa takí, akí skutočne sme, nepoddávajme sa zúfalstvu. Veď Kristus prišiel spasiť hriešnikov. My nemáme zmierovať Boha so sebou, ale – obdivuhodná láska! – Boh v Kristovi „zmieruje svet so sebou“ (2 Kor 5,19) a nežnou láskou sa zaujíma o svoje blúdiace deti. Pozemskí rodičia by nikdy nevedeli byť takí trpezliví k chybám a omylom svojich detí, aký trpezlivý je Boh k tým, ktorých chce spasiť. Nikto iný by nevedal tak prehovárať hriešnika. Ľudské pery nikdy nežnejšie neprosili marnotratníka než on. Všetky jeho zasľúbenia a varovné napomenutia sú len dotykmi nevýslovnej lásky.

Keď prichádza satan a chce nás presviedčať, (35) že sme veľkí hriešnici, pozrime sa na svojho Vykupiteľa a hovorme o jeho zásluhách. Pohľad do jeho svetla nám pomôže. Uznajme svoje hriechy, ale nepriateľovi povedzme, že „Kristus Ježiš prišiel na svet, aby spasil hriešnikov“ a že jeho bezúhonná láska nás môže spasiť“ (1 Tim 1,15). Ježiš položil Šimonovi otázku týkajúcu sa dvoch dlžníkov. Jeden dlhoval svojmu pánovi malý obnos a druhý mal vrátiť veľkú sumu, ale pán odpustil obom. Kristus sa spýtal Šimona, ktorý dlžník bude viac milovať svojho pána. Šimon odpovedal: „Ten, ktorému viac odpustil“ (Luk 7,43). My sme boli veľkí hriešnici, ale Kristus zomrel, aby nám bolo odpustené. Zásluhy jeho obete stačia na naše zmierenie s Otcom. Tí, ktorým najviac odpustil, budú ho najviac milovať a budú najbližšie pri jeho tróne, aby ho oslavovali za jeho veľkú lásku a nekonečnú obeť. Len pri úplnom chápaní Božej lásky si najlepšie uvedomujeme hriešnosť hriechu. Keď vidíme tú dlhú reťaz v záujme našej záchrany, keď pochopíme niečo z Kristovej nekonečnej obete prinesenej kvôli nám, srdce nám prenikne neha a pokora. (36)

Vyznanie

„Ten, kto zakrýva svoje previnenia, nebude mať úspech, kto ich však vyzná a opustí, dôjde milosrdenstva“ (Prísl 28,13).

Podmienky Božej milosti sú jednoduché, spravodlivé a rozumné. Pán od nás nežiada nič ťažké, aby nám boli odpustené hriechy. Nemusíme robiť dlhé, únavné púte, nijaké mučivé prejavy pokánia, ktoré by nám sprostredkovali milosrdenstvo nebeského Boha alebo odčinili naše prestúpenie, pretože každý, kto vyzná a zanechá svoje hriechy, dôjde milosrdenstva.

Apoštol píše: „*Vyznávajte si navzájom hriechy a navzájom sa modlite za seba, aby ste sa vyliečili*“ (Jak 5,16). Svoje hriechy vyznávaj Bohu, lebo len on ich môže odpustiť, a svoje chyby si vyznávajte navzájom. Ak si urazil svojho priateľa alebo blízkeho, vyznaj mu svoju nepravosť a jeho povinnosťou je ochotne ti odpustiť. Potom pros Boha o odpustenie, pretože ranený brat je Božím vlastníctvom a ublížením bratovi zhršil si vlastne proti jeho Stvoriteľovi a Vykupiteľovi. Prípadu sa ujíma jediný pravý Prostredník, náš slávny Veľkňaz, ktorý „*cíti s našimi slabosťami*“ a môže nás očistiť od každej poškrvny nepravosti (Žid 4,15).

Tí, čo sa uznaním viny nepokorili pred Bohom, (37) nespĺnili prvú podmienku prijatia. Ak sme neokúsili zármutočnosť, ktorý netreba ľutovať, ak sme v pravej pokore a skrúšeným duchom nevyznali svoje hriechy a nezoškľivili si svoju nepravosť, tak sme ani nikdy úprimne nehľadali odpustenie hriechov, a ak sme ho nehľadali, nenašli sme ani Boží pokoj. Jediným dôvodom, prečo nám neboli odpustené minulé hriechy, je naša neochota pokoriť sa a splniť podmienky Slova pravdy, ktoré nás o tom výslovne poučča. Vyznanie hriechu, či už verejné alebo súkromné, má byť ochotné a úprimné, ale nie vynútené. Nemá sa diať ľahostajne a nedbalo, no ani nasilu od tých, čo si ohavnosť hriechu nijako neuvedomujú. Vyznanie vychádzajúce z hĺbky duše nájde Boha nekonečného zľutovania. Žalmista hovorí: „*Blízky je Hospodin tým, čo sú skrúšeného srdca, pomáha tým, čo sú ubitého ducha*“ (Ž 34,19).

Pravé vyznanie je vždy určité a doznáva jednotlivé hriechy. Tie môžu byť takého rázu, že ich možno vyznať len Bohu. Môžu to byť nepravosti, ktoré treba vyznať jednotlivcom, teda tomu, komu sa ublížilo, alebo môžu byť zjavné, a tie treba vyznať verejne. Každé vyznanie má však byť určité a priame a má doznávať hriechy, ktorých sme sa dopustili.

V Samuelovej dobe sa Izraelci vzdialili od Boha. Znášali následky hriechu, (38) lebo stratili vieru v Boha a prestali dôverovať jeho mocnému a múdremu vedeniu národa. Prestali sa spoliehať, že obháji a ubráni svoje dielo. Odvrátili sa od Vládca vesmíru a túžili po takej vláde, akú mali okolité národy. Nenašli pokoj, kým jasne nevyznali: „*Ku všetkým svojim hriechom pridali sme ešte i to zlo, že sme si žiadali kráľa*“ (1 Sam 12,19). Bolo treba vyznať hriech, z ktorého boli usvedčení. Nevďačnosť im tiesnila duše a odlučovala ich od Boha.

Vyznanie bez úprimného pokánia a nápravy Boh neprijíma. V živote musia nastať prenikavé zmeny a treba odstrániť všetko, čo Boha uráža. Taký bude dôsledok skutočného zármutočného nad hriechom. Je teda zrejmé, čo sa od nás žiada: „*Umyte sa, očistite sa, odstráňte svoje zlé skutky pred mojich očí! Prestaňte zle robiť, učte sa dobre robiť, hľadajte pravdu, ujímajte sa utláčaného, prisudzujte právo sirotám, zastávajte sa vdov*“ (Iz 1,16.17). „*Takže bezbožný vráti záloh a nahradí, čo ulúpil, ak sa bude spravovať ustanoveniami života, ak nespácha nepravosť, určite*

bude žiť a nezomrie“ (Ez 33,15). Pavel hovorí o pokání toto: „Ajhľa, už to, že ste sa rmútili podľa vôle Božej, aké snaženie vyvolalo u vás: akú obranu, akú nevôľu, aký strach, akú túžbu, akú horlivosť, akú odvetu! Vo všetkom ste sa dokázali čistými v tejto veci“ (2 Kor 7,11). (39)

Keď hriech umŕtvil mravnú citlivosť, priestupník nevidí nedostatky svojho charakteru ani si neuvedomuje rozsah spáchaného zla a ak sa nepoddáva presvedčujúcej moci Ducha Svätého, zostáva čiastočne slepý voči svojmu hriechu. Jeho vyznania nie sú úprimné ani pravdivé. Každé doznanie viny sprevádza určitým ospravedlňovaním svojho počínania a tvrdením, že keby nebolo istých okolností, nebol by sa dopustil toho či onoho karhaného skutku.

Keď Adam a Eva zjedli zakázané ovocie, zmocnila sa ich hanba a hrôza. Prvou ich myšlienkou bola snaha ospravedlniť svoj hriech a uniknúť strašnému rozsudku smrti. Keď sa ich Pán potom pýtal, ako sa to stalo, Adam odpovedal čiastočným obvinením Boha a čiastočnou obžalobou svojej ženy: *„Žena, ktorú si mi dal, aby bola pri mne, dala mi zo stromu; i jedol som.“* Žena zvalila vinu na hada: *„Hada ma podviedol; nuž jedla som“* (2 Moj 3,12.13). Prečo si stvoril hada? Prečo si mu dovolil vojsť do Edenu? Tieto otázky boli obsahom jej výhovorky a tým bola zodpovednosť za ich pád zvalená na Boha. Duch sebaospravedlňovania má svoj pôvod v otcovi ľži a prejavil sa vo všetkých Adamových synoch a dcérach. Také vyznania nie sú z podnetu božského Ducha a Boh ich neprijme. Pravé pokánie vedie človeka k tomu, že svoju vinu bude znášať sám a úprimne, nepokrytecky ju vyzná. S publikánom neodvažujúcim sa ani oči pozdvihnúť k nebu bude volať: *„Bože, buď (40) milostivý mne hriešnemu.“* Tí, čo doznávajú svoju vinu, budú ospravedlnení, pretože Ježiš sa odvolá na zásluhy svojej krvi v záujme kajúcnika.

Príklady pravej ľútosti a pokory v Božom slove svedčia o takom pokání, v ktorom nieta nijakej výhovorky za hriech ani snahy po sebaospravedlnení. Pavel sa nechcel ospravedlňovať. Svoj hriech opisuje čo najvernejšie, bez snahy zmenšiť vinu. Píše: *„Mnohých svätých som pozatváral, keď som dostal moc od veľkňazov. A keď ich mordovali, schvaľoval som to. Áno, po všetkých synagógach často som ich trestami nútil rúhať sa a v nesmiernej zúrivosti prenasledoval som ich aj po vidieckych mestách“* (Sk 26,10.11). Neváhal vyhlásiť: *„Kristus Ježiš prišiel na svet, aby spasil hriešnikov. Medzi nimi som ja prvý“* (1 Tim 1,15).

Pokorné a skrúšené srdce ovládnuté pravým pokáním si aspoň čiastočne uvedomí Božiu lásku a cenu Golgoty. Ako syn vyznáva previnenia svojmu láskavému otcovi, tak úprimný kajúcnik vyzná všetky svoje hriechy Bohu. V Písme čítame: *„Ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a spravodlivý, aby nám odpustil hriechy a očistil nás od všetkej nepravosti“* (1 Ján 1,9). (41)

Slovo záverom

Po dočítaní tejto brožúrky sa môže stať, že zatúžite lepšie spoznať svojho Spasiteľa a Pána Ježiša Krista. Dejiny sa blížia k záveru a tí, ktorí zostanú bez Spasiteľa sa nemôžu zachrániť. Keď sa na oceáne stane nešťastie a loď sa začína s cestujúcimi potápať, pocítíme potrebu záchrany. V takejto situácii by bolo nerozumné odmietnuť ponúknutý záchranný čln. Život na našej planéte sa podobá takému nešťastiu. Ježiš a biblickí proroci predpovedali, že obloha nad nami a zem pod nami jedného dňa zaniknú. „*Nebo a zem pomínú, ale moje slová nepomínú nikdy!*“ Mat 24,35.

Slová napísané v tejto brožúrke prinášajú záchranu pre každého, kto chce večne žiť. V záujme dosiahnutia tohto cieľa vám ponúkame hlbšie **štúdium Písma Svätého**, alebo štúdium v korešpondenčnom kurze. Okrem toho vám ponúkame Bibliu a knihy, z ktorých sú citované časti v tejto brožúrke: ***Veľký spor vekov*** a ***Cesta ku Kristovi***.

Naša adresa je:

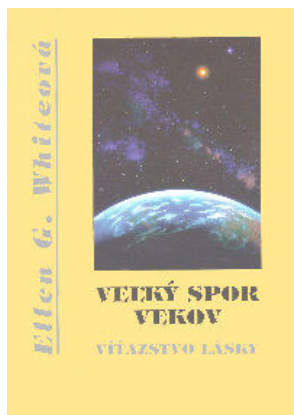
Cirkev adventistov s.d. Tajovského 8, 040 01 Košice
Telefón: 055 622 09 18 alebo 0905 668 814

alebo

Cirkev adventistov s.d. Cablkova 3, 821 04 Bratislava
Telefón: 02 4341 5502

e-mail: kosice@casd.sk
<http://www.casd.sk>

Pre ďalšie štúdium doporučujeme:

Veľký spor vekov

Kniha objasňuje príčiny a následky odvekého sporu medzi pravdou a mocou lži. Sleduje spor v dejinách kresťanstva od zničenia Jeruzalema cez obdobia, v ktorých sa boj svetla s temnotou mimoriadne stupňoval a nadobúdal zjavné rysy naplnenia prorockých výrokov.

550 strán, 15x21 cm, viaz.

Cena: 288,- SK

Cesta ku Kristovi

Kniha o hľadaní vnútorného pokoja, pocitu istoty a zmyslu života prostredníctvom najznámejšej osobnosti dejín, Ježiša Krista.

Veľké vydanie: 179,- SK

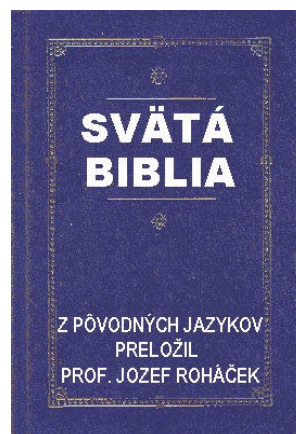
Malé vydanie: 59,- SK

Objednajte si najčítanejšiu knihu na svete – Bibliu!

Sväté Písmo – Starý i Nový zákon
v preklade prof. Roháčka.

Tvrdá väzba

Cena: 350,- SK

Obsah

Predslov	3
I. Nádej pre každého.....	4
Nastávajúci boj	4
Naša jediná istota	11
Vyslobodenie Božieho ľudu	17
Zem bude zničená	28
Koniec veľkého sporu	34
II. Cesta spasenia.....	45
Hriešnik potrebuje Krista.....	45
Pokánie	48
Vyznanie	54
Slovo záverom	57

Ellen G. White
Udalosti posledných dní

Prvé vydanie
Zostavil: Ferdinand Varga
Redakčne spracoval: Benjamín Byrtus
Grafická úprava obálky: Darina Šimová

Pre Cirkev adventistov s.d. zbor Košice
vydalo publikačné centrum
Sion plus n.o.
Pekná 2
040 01 Košice
tel./fax: +421 55 6999 509
e-mail: sionplus@centrum.sk
<http://www.sion.host.sk>

Vytlačené na Slovensku

ISBN 80-968360-4-8